

EFSA NE

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

YENİ NESİL

AKILLI •Defter•

- Yeni Nesil Sorular
- Konu Anlatımlar
- Tarama Testleri
- Konu Testleri
- Bulmacalar
- Etkinlikler

dindersi.com

DDY YAYINLARI

Müfredata
Uygun

Akıllı Tahta
Uyumlu

8

•SINIF

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

KAZA VE KADER İNANCI

- *Kader ve Kaza İnancı*
- *Evrende Bir Düzen Vardır*
- *Evrensel Yasalar*
- *İnsanın İradesi ve Kader*
- *Kaderle İlgili Kavramlar*
- *Bir Peygamber Tanıyorum Hz. Musa*
- *Bir Ayet Tanıyorum Ayet el-Kürsi ve Anlamı*

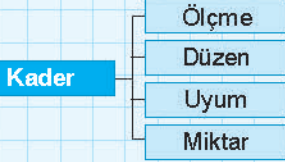

ÜNİTE 1

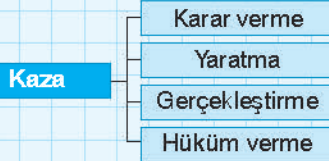
8. SINIF YENİ NESİL AKILLI DEFTER

kısa kısa

Kader: Allah'ın her şeyi belli bir uyumda planlaması ve programlamasıdır.

Kaza: Zamanı gelince olayların, kaderdeki plan ve programa göre gerçekleşmesidir.

Kader ve kaza kavramları birbirine karıştırılmamalıdır. Kaderde planlanan ve programlanan olay, kaza da gerçekleşir. Bu anlamda kaza, kader ile birlikte kullanılır. Buna göre önce kader, sonra kaza gelir.

KADER VE KAZA İNANCI

Kader kelime anlamı olarak; bir şeyi, planlamak, değerlendirmek, ölçmek ve programlamak gibi anlamlara gelir. Dini bir terim olarak **kader**; Allah'ın kainattaki her şeyi belli bir düzen, uyum ve ölçü içinde yaratması, programlaması ve takdir etmesidir.

Kaza kelime anlamı olarak; karar vermek, düzenlemek, gerçekleştirmek ve yaratmak anlamlarına gelir. Dini bir terim olarak **kaza**; Allah'ın kaderde planladığı ve programladığı olayların yeri ve zamanı geldiğinde gerçekleşmesidir.

KADER

"Biz her şeyi (belirlenmiş) bir kadere göre yarattık."
(Kamer suresi, 49.ayet)

Kader ve kazaya inanmak iman esaslarındandır. Kader ve kazaya iman Yüce Allah'ın ilim, irade, kudret ve tekvin sıfatlarına inanmak demektir. Kader Allah'ın ilim ve irade sıfatlarıyla, kaza ise kudret ve yaratma sıfatlarıyla ilgili kavramlardır. Buna göre evrende meydana gelmiş ve gelecek olan her şey, Allah'ın ilmi, dilemesi, takdiri ve yaratmasıyla gerçekleşir.

KADER

Dünya, yaşamın sürmesi için belli iklimsel özelliklerle donatılmıştır. Bu, dünyanın kaderidir.

KAZA

Belli iklim şartlarında yağışların gerçekleşmesi ise kazadır.

BİR AYET BİR HADİS

Hız. Peygambere "İman nedir?" diye sorulduğunda şöyle cevap vermiştir: "İman; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, hayır ve şerriyle kadere inanmandır."

Peygamberimiz (s.a.v.) kader inancını iman esaslarından biri olarak ifade etmiştir.

KADER

KAZA

GERÇEKLEŞMESİ

KADER VE KAZA İNANCI

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Yağmurun yağacağı zamanın programlanması kader kapsamında gerçekleşir.
- 2 Allah'ın dilemesi ve dilediğini dilediği şekilde yapması sıfatına kudret denir.
- 3 Tekvin sıfatı Allah'ın canlıları yaratması, yaşatması, rızıklandırması, öldürmesiyle ilgili olaylardır.
- 4 Kaza kapsamında planlanan her türlü olay ve durum kaderle gerçekleşir.
- 5 Kaza, kader ile birlikte kullanılır ve önce kader gerçekleşir ardından ise kaza gelir.

Boşlukları Dolduralım

1. olay planlanır, düzenlenir, programlanır fakat henüz gerçekleşmemiştir.
2. Kader bir işin planlanması, ise bu planın gerçekleşmesidir.
3. Kader Allah'ın ve irade sıfatlarıyla, kaza ise kudret ve yaratma sıfatlarıyla ilgili kavramlardır.
4. Kader ve kazaya inanmak demek, hayır ve şerrin Allah'tan geldiğini kabul etmektir.
5. Peygamberimiz kader inancını esaslarından biri olarak ifade etmiştir.

Bul Bakalım!

1	Allah'ın herşeyi belli bir ölçüyle yaratması	2	Allah'ın takdir ettiği olayların gerçekleşmesi
3	Allah'ın her şeyi bilmesi	4	Allah'ın her şeye gücünün yetmesi

SIRA SENDE

Kader ve kaza kavramlarını birbirine karıştırılmamalıdır. O halde kaza ve kaderi birbirinden ayıran temel unsur nedir?

Yeni Nesil Soru

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, CUMA GÜNÜ İÇİN SARI UYARI!

Meteorolojiden yapılan açıklamada: "Cuma günü ülkemizin kuzeybatı kesimlerinde görülecek sağanak ve yer yer gök gürültülü sağanak yağışların öğle saatlerinden itibaren Batı Karadeniz'in kıyı kesimlerinden başlayarak, Doğu Karadeniz'i etkisi altına alacağı beklendiğinden su baskını, yıldırım, ulaşımda aksamalar gibi olumsuzluklara karşı dikkatli ve tedbirli olunmalıdır." ifadeleri yer aldı.

Verilen haberin konusu kaza ve kadere göre yorumlandığında aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlış olur?

- A) Karadeniz'de yağış olacağı tahmin edilmesi kaderle ilişkilidir.
- B) Beklenen yağışın vakti geldiğinde yağması kaza kavramıyla ilişkilidir.
- C) Yağış konusunda insanların tedbirli davranması iradeyle ilişkilidir.
- D) Kaza ve kaderde yaşanan doğa olaylarını insanların tahmin etmesi imkansızdır.

1. Evrende var olan her şey önceden belirlenmiş kurallara bağlı olarak varlığını devam ettirir. Bu ölçüleri yaratan Allah'tır. Önceden var olan bu ölçüleri değiştirmeye kimsenin gücü yetmez.

Metinde aşağıdaki kavramlardan hangisine dikkat çekilmiştir?

- A) Kader
- B) Kaza
- C) Tevakkül
- D) Cüzi irade

2. Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Bir kul şu dört şeye inanmadıkça iman etmiş olamaz.

- 1. Allahtan başka ilah olmadığına ve benim Allah'ın göndermiş olduğu hak resulü olduğuma
- 2. Ölüme
- 3. Öldükten sonra dirilmeye
- 4. Kadere"

Hadis doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kadere inanmak imanın esaslarından biridir.
- B) Kader bir işin planlanması, kaza ise bu planın gerçekleşmesidir.
- C) Kader Allah'ın ilim ve irade sıfatlarıyla ilişkilidir.
- D) Her şey, Allah'ın ilmi, dilemesi, takdiri ve yaratmasıyla gerçekleşir.

3. Erzurum'da yağan yoğun kar sonrası çığ düşmesi

Mersin'de havaların ısınması sonrası orman yangınlarının artması

İstanbul'da deprem olması

Yukarıdaki olaylar aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

- A) Kader
- B) Cüz-i irade
- C) Kaza
- D) Tekvin

4. "O, karanlığı yarıp sabahı çıkarandır. Geceyi dinlenme zamanı, Güneş'i ve Ay'ı da ince birer hesap ölçüsü kıldı. Bütün bunlar mutlak güç sahibinin, hakkıyla bilen takdiridir." (En'âm suresi, 96. ayet)

Ayette verilen altı çizili ifade aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Kaza B) Kader
C) Kudret D) İrade

5.

Yukarıdaki kelimelerin yer aldığı pano çalışması yapan Ali panoya bir de ayet eklemek istemektedir.

Buna göre, öğrencinin aşağıdaki ayetlerden hangisini eklemesi beklenemez?

- A) "O, geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratan-
dır..." (Enbiyâ suresi, 33. ayet)
B) De ki: "Allah'ın bizim için yazdıkları dışında,
bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez..." (Tevbe
suresi, 51. ayet)
C) "Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarat-
tık..." (Kamer suresi, 49. ayet)
D) "...Biz oradan indirdiğimizi belirli bir ölçüye
göre indiririz." (Hicr suresi, 21. ayet)

6. Havadaki nem belirli bir seviyeyi aştığında, su buharı yoğunlaşarak su tanecikleri oluşturur. Bu tanecikler rüzgârla sürüklenerek bir araya gelir ve bulutları meydana getirir. Bulut soğuk bir hava tabakasıyla karşılaşınca buluttaki su yoğunlaşarak su damlacıklarına dönüşür. Bu damlacıklar düşebilir büyüklüğe ulaşınca yağış olur.

Buna göre yağmurun yağması ile ilgili yasaların Allah tarafından planlaması aşağıdaki hangi kavramla açıklanır?

- A) Kader B) Kaza
C) Tekvin D) Cüzi irade

7. "Kul; hayrıyla, şerriyle kadere inanmadıkça iman etmiş olmaz."

Verilen hadiste kader inancıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi kastedilmiştir?

- A) İbadetler arasında yer aldığı
B) İrade varken yok sayıldığı
C) İman esasından biri olduğu
D) Kaza ile birlikte anıldığı

8.

I	"Biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık." (Kamer suresi, 1. ayet.)
II	"O Allah ki seni yarattı, seni düzgün ve dengeli kılip, ölçülü bir biçim verdi." (İnfitâr suresi, 7. ayet.)
III	"(Öyle) Bir fitneden sakının ki aranızdan yalnız haksızlık edenlere erişmekle kalmaz (hepinize erişir)..." (Enfâl suresi, 25. ayet.)

Verilen ayetlerden hangileri kaza kavramıyla ilişkilidir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
B) II ve III. D) I, II ve III.

9. Salih, bir dönem boyunca gördüğü dersleri yarıl tatilinde tekrar etmeye başlar. Tekrar yapmaya başladığı konularda şu kavramlar geçmektedir: Emir, hüküm, bitirmek, yaratmak, karara bağlamak.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Salih'in tekrar ettiği konuyla ilişkilidir?

- A) Kader B) Kaza
C) İlim D) Cüz-i irade

10. "...İşte bu, mutlak güç sahibi ve hakkıyla bilen Allah'ın takdiridir." (Fussilet suresi, 12. ayet.)

Ayette altı çizili ifadeler aşağıdaki kavramlarla ilişkilendirildiğinde hangisi dışarda kalır?

- A) Kudret B) İlim
C) Kader D) Kaza

kısa kısa

Allah'ın her şeyi belli bir plan ve uyuma göre yaratmasının örnekleri:

- İnsanın fiziki yapısında ve vücut içi sistemlerinin işleyişinde mükemmel bir düzen ve uyum vardır.
- Allah her bir hayvanı yaşayacağı ortama uygun yaratmıştır. Balıklar suda yaşayabilecek şekilde solungaçlı, kuşlar uçabilmek için kanatlı, deve ise çöl iklimine uygun yaratılmıştır.
- Dünya, kutuplardan hafifçe basık, Ekvator'dan şişkin şekle sahiptir. Bu nedenle Güneş ışınları yeryüzüne farklı açılarla düşer.
- Dünya'nın kendi eksenini etrafında belirli bir hızla dönmesi sonucu gece ile gündüz oluşur.
- Dünya'nın Güneş etrafında dönmesiyle de mevsimler meydana gelir.

Ürün varsa

Üreten vardır

Resim varsa

Ressam vardır

Şiir varsa

Şair vardır

Eser varsa

Eseri var eden vardır

Düzen varsa

Dizen vardır

Evren varsa

ALLAH vardır

EVRENDE BİR DÜZEN VARDIR

Allah evrende var olan her şeyi bir plan ve ölçü içerisinde yaratmıştır. Bu ölçü evrendeki varlıkların uyumlu bir sistem oluşturmasını sağlamıştır. Bu sayede Allah'ın yarattığı hiçbir şeyde dengesizlik ve düzensizlik görülmez. Kur'an-ı Kerim'de "O yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahman'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Bir kere daha bak! Hiçbir çatlak ve düzensizlik görüyor musun?" (Mülk suresi, 3. ayet) buyrulurak kâinata var olan düzene dikkat çekilmektedir.

Allah'ın evrende yarattığı sayısız galaksiler, yıldızlar, gezegenler ve uydular Allah'ın belirlemiş olduğu yörüngelerde düzen içinde varlıklarını sürdürmektedir. Bu konuyla ilgili Kur'an-ı Kerim'de, "O, geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır. Bunların her biri bir yörüngede yüzmektedirler." (Enbiyâ suresi, 33. ayet.) buyrulurak, uzaydaki düzenin de Allah tarafından oluşturulduğu belirtilmektedir.

Allah'ın yarattığı düzeni sadece evrende görmeyiz. Örneğin insana baktığımızda anne karnından itibaren sayısız mucizeye tanıklık ederiz. Her bebeğin büyümesi, gelişmesi, birey olması beraberinde kusursuz bir sistemin işleyişini de gözler önüne serer. İnsanın; ağzının, burnunun, gözlerinin, ölçülü ve uyumlu olması, iki kolunun, iki bacağına olması, gövdenin kollara, bacaklara ve başa olan orantısı insanın en güzel şekilde yaratıldığını göstermektedir. Bu konuda Kur'an-ı Kerim de şöyle buyrulmaktadır: "Biz; insanı en güzel biçimde yarattık." (Tin suresi, 4. ayet.)

Hayvanlar aleminde de aynı şekilde kusursuz bir düzen mevcuttur. Her hayvan yaşadığı iklime, yaşadığı yere uygun donanımda yaratmıştır. Çok sıcak iklimde yaşayan develer hörgüçlerinde taşıdıkları su sayesinde çöl ikliminin susuz ortamında yaşayabilir. Kutup ayları soğuk iklim koşullarının olumsuzluklarından kalın deri tabakasıyla korunurlar. Penguenler soğuk iklim şartlarında buzlu sularda yüzer ve bundan olumsuz etkilenmezler. Çünkü deri altındaki yağ tabakası onları soğuktan korur.

BİR AYET BİR HADİS

"Biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık."

(Kamer suresi, 1.ayet)

Evrendeki düzen ve uyumu belli bir plan ve ölçü içerisinde yaratan Yüce Allah'tır.

EVRENDE BİR DÜZEN VARDIR

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Allah, evrende bulunan her şeyi bir plan ve ölçü içerisinde yaratmıştır.
- 2 Allah, yaratmış olduğu bu düzenin bozulmaması gerektiğini ayetlerde bildirek insanları uyarmıştır.
- 3 Allah, evrendeki her şeyi belli bir amaç doğrultusunda yalnızca insanlar için yaratmıştır.
- 4 Allah her bir hayvanı yaşayacağı uygun ortamda ve donanımda yaratmıştır.
- 5 Evrende yaratılmış her varlık zaman zaman tesadüf eseri belli bir sistemde varlığını sürdürür.

Boslukları Dolduralım

1. Bilimsel araştırmalar evrendeki hayatın bir ve uyum içerisinde olduğunu göstermektedir.
2. Bilimsel Araştırmaların sonuçları ile bilgiler birbiriyle uyum içindedir.
3. fiziki yapısında ve vücut içi sistemlerin işleyişinde mükemmel bir düzen ve uyum vardır.
4. Evrendeki düzen ve uyumu belli bir ve ölçü içerisinde yaratan Allah'tır.
5. Allah'ın her şeyi bir ölçü ve düzene göre yarattığını âleminde de görebiliriz.

Bul Bakalım!

1	Allah'ın yarattığı sonsuz alem	2	Allah'ın canlıları yaratması sıfatı
3	Allah'ın her şeye gücünün yetmesi sıfatı	4	Allah'ın her şeyi bilmesi sıfatı

SIRA SENDE

İnsanın evrendeki düzeni gördüğünde Allah'ın varlığı ve birliği hakkında neler kabullenmesi gerektiğini düşünüyorsunuz?

Yeni Nesil Soru

GÜNEŞ TUTULMASI NE ZAMAN, SAAT KAÇTA VE HANGİ GÜN

Gökbilimciler tarafından yılın en önemli tutulması olarak ifade edilen Güneş Tutulmasına az bir zaman kaldı. 2020'nin en önemli gök olayı 14 Aralık 2020'deki Tam Güneş Tutulması olacak. Ancak bu tutulma da Türkiye'den görülemeyecek. Genel zaman ile 13.34-18.53 saatleri arasında gerçekleşecek.

Haberin konusu aşağıdaki hangi ayetle ilişkilendirilebilir?

- A) "O Allah ki seni yarattı, seni düzgün ve dengeli kılıp, ölçülü bir biçim verdi." (İnfîrâr suresi, 7. ayet)
- B) "Biz; insanı en güzel biçimde yarattık." (Tin suresi, 4. ayet)
- C) "En yakın göğü kandillerle süsledik ve onu koruduk. İşte bu, mutlak güç sahibi ve hakkıyla bilen Allah'ın takdiridir." (Fussilet suresi, 12. ayet)
- D) "O, geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedirler." (Enbiya suresi, 33. ayet)

1. "Her dışının neye gebe kalacağını, rahimlerin neyi eksik, neyi ziyade edeceğini Allah bilir. Onun katında her şey belli bir ölçüyledir." (Rad suresi, 8. ayet) "Biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık" (Kamer suresi, 49 ayet)

Ayetlerde evrenin yaratılışı konusunda vurgulanan ortak ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrendeki düzeni görmek dikkatli bir inceleme gerektirir.
- B) Evrende detaylı bir yaratmadan bahsedilemez.
- C) Evrende hiçbir şey hesapsız, ölçüsüz yaratılmamıştır.
- D) Evren ne zaman nerede ne olacağı belli olmayan bir yerdir.

2. Evrendeki düzene örnekler : → ? → ? → ?

Verilen örneklerden hangisi yukarıdaki tabloya yazılmaz?

- A) Mevsimlerin oluşması
- B) Güneşin her sabah tesadüfen doğması
- C) Gece ile gündüzün birbirini takip etmesi
- D) Yeryüzünde kusursuz bir yaşamın olması

3. (...) Allah'ın sonsuz ilim ve kudretiyle evrene koyduğu düzene kader denir.

(...) Allah'ın ezelde takdir ettiği olayların yeri ve zamanı geldiğinde gerçekleşmesine kaza denir.

(...) Evrendeki ölçü ve düzen tesadüflerin eseridir.

(...) Evrendeki her varlığın yaratılmasında bir amaç gözetildiği söylenemez.

Verilenlere ait doğru "D" yanlış "Y" sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) D - Y - D - Y
- B) D - D - Y - Y
- C) D - Y - Y - D
- D) D - D - D - Y

4. "İnsanların kendi elleriyle yapıp ettikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu; böylece Allah -dönüş yapsınlar diye işlediklerinin bir kısmını onlara tattırıyor." (Rum suresi, 41. ayet)

Yukarıda verilen ayette;

- I. İbret alma,
- II. Ölçüyü bozma,
- III. Uyanılma

mesajlarından hangileri vurgulanmaktadır?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) I, II ve III.

5. I. Evrenin görebildiğimiz kısmında 100 milyardan fazla galaksi mevcuttur.
 II. Küçük galaksilerde yaklaşık bir milyar, büyük galaksilerde ise bir trilyondan fazla yıldız bulunur.
 III. Ve milyonlarca yıldır her biri kendi yörüngesinde diğerleriyle kusursuz bir uyum ve düzen içinde akıp gitmektedir.
 IV. İnsan ise evrende yaratılmış en mükemmel varlıktır.

Verilen paragrafta anlam akışına uygun olmayan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. Su bulunabilen yerlerdeki hayvanlar her gün suya ihtiyaç duyarken, suyun nadiren bulunduğu çöllerde yaşayan deve günlerce susuzluğa dayanamaktadır.

Parçaya göre aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İnsan, tüm canlılardan üstün yaratılmıştır.
 B) Canlılar aleminde bir düzen vardır.
 C) Allah her canlıyı ortamına uygun yaratmıştır.
 D) Her canlı iklim koşuluna uygun donanıma sahiptir.

7. - "Allah herşeyi yaratmış, ona bir ölçü, biçim ve düzen vermiştir." (Furkan suresi 2. ayet)
 - "Gökten bir ölçüye göre suyu indiren O'dur. Biz onunla (kupkuru), ölü bir memlekete hayat veririz..." (Zuhuruf suresi, 11. ayet)
 - "Şüphesiz bir topluluk kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez..." (Rad Suresi, 11. Ayet)
 - "... Sizi yaratan; size kulaklar, gözler ve kalpler veren O'dur..." (Mülk suresi, 23. ayet)

Verilen ayetlerden kaç evrendeki düzenle ilişkilidir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8, 9 ve 10. soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız

Kur'an'da Nebe suresinde evrendeki düzen şöyle tasvir edilmiş:

Gökyüzü âdeta bir çadır, yeryüzü çadırın içinde serilmiş bir döşek, güneş çadırın en yüksek noktasına asılmış bir lamba. Öte yandan yağın yağmurun canlılar için hayati önemi, gecenin dinlenme ve gündüzün geçim temin için düzenlenmiş olması buna eklenmiş. Gök olmadan yeryüzünün işlev göremeyeceği, güneş ve yağmurun âdeta gök ile yer arasında irtibat kaynağı olduğu gerçeği ve bu unsurlardan birinin olmaması durumunda diğerlerinin asli işlevlerini yerine getiremeyeceği özenle vurgulanmış.

8. **Parça doğrultusunda aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?**

- A) Evrendeki olaylar arasında ilişki vardır.
 B) Evrendeki her olgu birbirini destekler nitelikte yaratılmıştır.
 C) Allah insandan evrendeki düzeni bozmamasını istemiştir.
 D) Evrendeki sistemin parçalarından biri eksik olduğunda diğeri işlevini yerine getiremez.

9. **Parçada aşağıdakilerden hangileri arasındaki ilişkiye değinilmiştir?**

- A) Yeryüzü ve canlılar alemi
 B) Yeryüzü ve gökyüzü
 C) Gökyüzü ve canlılar alemi
 D) Yeryüzü, gökyüzü ve canlılar alemi

10. **Aşağıdaki ayetlerden hangisi parçayla ilişkili değildir?**

- A) "Özen içinde yollar ve yörüngelerle donatılmış göğe andolsun." (Zariyat suresi, 7. ayet)
 B) "İşte Allah'a teslim olanlar, artık onlar gerçeği ve doğruyu araştırıp bulanlardır." (Cin suresi, 14. ayet)
 C) "Güneş de yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, üstün ve bilen Allah'ın kanunudur." (Yâsin suresi, 38. ayet)
 D) "Güneş ve Ay bir hesaba göre (hareket etmekte) dir." (Rahman suresi, 5. ayet)

kısa kısa

Fiziksel Yasalar

Maddenin oluşumu, yapısı, hareketi, değişimi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalardır.

Ayet: "... O'nun koyduğu yasalarla denizde akıp gitsin diye gemileri de hizmetinize verdi..." (İbrahim suresi, 32. ayet)

Biyolojik Yasalar

Canlıların oluşumu, gelişimi ve canlılık özellikleriyle ilgili yasalardır.

Ayet: "O (Allah), insanı alaktan (embriyodan) yarattı." (Alak suresi, 2. ayet)

Toplumsal Yasalar

İnsanlar arasındaki ilişkiler, toplumun gelişmesi ve değişmesi ile ilgili yasalardır.

Ayet: "... Şüphesiz ki bir topluluk kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez..." (Ra'd suresi, 11. ayet.)

Evrendeki her şey, Allah'ın koymuş olduğu bazı yasalara göre hareket etmektedir. Allah'ın evrene koymuş olduğu bu yasalara sünnetullah veya **âdetullah** denir. Hicr suresi, 21. ayette: "Her şeyin kaynağı bizim katımızdadır ve biz her şeyi kusursuzca belirlenmiş bir ölçüye, bir uyuma göre indiririz." buyrulmaktadır. Evrensel yasaları **fiziksel**, **biyolojik** ve **toplumsal** yasalar olmak üzere üç grupta inceleyebiliriz. Fiziksel ve biyolojik yasalar evrenselidir. Koşullara göre değişmezler. Deney, gözlem ve araştırmalar sonucu ortaya konmuştur. Toplumsal olaylar arasında var olan sebep - sonuç ilişkisini ifade eder.

FİZİKSEL YASALAR

Cansız Varlıklar: Yerçekimi kanunu, suyun kaldırma kuvveti, Dünya'nın dönmesi, mevsimlerin oluşması

"Gece ile gündüzü birbirini ardınca getiren Allah'tır..."

(Furkan suresi, 62. ayet)

BİYOLOJİK YASALAR

Canlı Varlıklar: Canlıların doğması, büyümesi, gelişmesi, üremesi, ölmesi, bitkilerin fotosentez yapması

"Gökten su indiren O'dur. (Buyurdu ki:) İşte biz her çeşit bitkiyi onunla bitirdik."

(En'am suresi, 99. ayet)

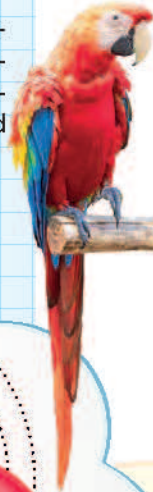

TOPLUMSAL YASALAR

Topluma Ait Kurallar: Hak, hukuk, adalet, eğitim, göç, insanlar arasındaki ilişkiler.

"... Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun..."

(Nisâ suresi, 135. ayet)

Örnekler	Fiziksel Yasalar	Biyolojik Yasalar	Toplumsal Yasalar
Suyun kaynaması ve donması	✓		
İnsanların yaşanabilir yerlere göç etmeleri			✓
Gemilerin denizde yüzebilmesi	✓		
Kuşların uçabilmek için kanatlarının olması		✓	
Canlıların üremesi ve beslenmesi		✓	
Dünya'nın güneş etrafında dönmesi	✓		
Adaletin olmadığı toplumlarda barışın bozulması			✓

BİR AYET BİR HADİS

"(Öyle) Bir fitneden sakının ki aranızdan yalnız haksızlık edenlere erişmekle kalmaz (hepinize erişir)..." (Entâl suresi, 25. ayet.)

Toplumsal hayatta yapılan bir haksızlık karşılıksız kalmaz ve yapılan haksızlık sadece haksızlık yapanı değil, bütün toplumu etkiler.

KADER VE EVRENDEKİ YASALAR

etkinlik

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Yerçekimi sayesinde gemilerin denizlerde yüzebilmesi biyolojik yasalar sayesinde gerçekleşir.
- 2 Gelir dağılımının eşit olduğu toplumlarda fakirliğin toplumsal yasalara örnek verilebilir.
- 3 İnsanlar gibi toplumların da belli bir ömrü vardır. Bu durum Kur'an'da ifade edilir.
- 4 Biyolojik yasalar; canlıların oluşumu, gelişimi, üremesi ve canlılık özellikleriyle ilgili yasalardır.
- 5 Kuraklık sonrası susuzluk ve açlık yaşayan insanların göç etmesi biyolojik yasaların konusudur.

Boslukları Dolduralım

1. yasalar; madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, hareketi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalardır.
2. yasalar toplumsal olaylar arasında var olan sebep - sonuç ilişkisini ifade eder.
3. Atmosfer basıncı, ısınan suyun buharlaşması yasalara verilebilecek örneklerdendir.
4. Evrenin düzeni birtakım yasalara bağlanmıştır. Bunlar Fiziksel, biyolojik ve yasalardır.
5. İnsanların topraktan yaratılmış olması, develerin çöl iklimine uygun yaratılması yasanın konusudur.

Bul Bakalım!

1 Allah'ın evrende koymuş olduğu yasalar

2 Maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalar

3 Canlıların yapısı gelişimi, üremesiyle ilgili yasalar

4 Toplumsal olaylarla ilgili yasalar

SIRA SENDE

Evrensel yasaların olmadığı bir Dünya olsaydı sizce neler yaşanırdı?

Yeni Nesil Soru

**YERLİ TOHUMLAR
YENİDEN HAYAT BULUYOR**

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Mezunu Muhammed yerli tohum mücadelesi takdir topluyor. İki yıl önce bir proje kapsamında elde ettiği az sayıda yerli tohumu bir dönümlük bahçesine eken Muhammed, ardından Türkiye'nin farklı bölgesinden topladığı tohumları 27 dönümlük arazide çoğaltmaya başladı. Şu an tarlasında 104 çeşit domates, 54 çeşit biber, 42 çeşit kavun, 26 çeşit karpuz, 9 çeşit patlıcan ve 11 çeşit salatalık ile sebze ve meyveler yetiştiriyor.

Verilen haberin konusu aşağıdaki evrensel yasalardan hangisiyle ilişkilidir?

- A) Yalnızca biyolojik yasa
B) Fiziksel ve biyolojik yasa
C) Yalnızca fiziksel yasa
D) Biyolojik ve toplumsal yasa

1. Merve, bir belgeselde kutuplarda yaşayan tilkilerin dünyanın başka yerlerinde yaşayan tilkilerden farklı olarak beyaz renkli olduklarını gördü. Canlıların yaşadıkları çevreye uyumu konusunda araştırma yapmaya karar verdi ve çarpıcı sonuçlara ulaştı. Örneğin develer çölde uzun süre su içmeden yaşamlarını sürdürebiliyorlardı.

Merve'nin incelediği yasalar aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Fiziksel yasalar
B) Toplumsal yasalar
C) Kimyasal yasalar
D) Biyolojik yasalar

2.

Verilen görsellerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Yalnızca I. görsel biyolojik yasaya örnektir.
B) II. görsel fiziksel yasaya örnektir.
C) III. görsel biyolojik yasaya örnektir.
D) I. ve III. görsel biyolojik yasaya örnektir.

3. Kur'an-ı Kerim'de geçmiş milletlerin hikayeleri anlatılarak ibret alınması istenir. Kıssa adı verilen bu hikayelerin bazılarında yozlaşan insanların peygamberlerine karşı çıkışları ve bu nedenle uğradıkları zararlar anlatılır.

Kur'an-ı Kerim kıssalarının anlattığı ahlaki ilkeler aşağıdaki hangi yasa çeşidi kapsamında değerlendirilebilir?

- A) Biyolojik yasalar
B) Fiziksel yasalar
C) Toplumsal yasalar
D) Hukuki yasalar

DDY Yayınları 4.

I	"Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden öncekiler sonunun nasıl olduğuna bakmazlar mı?" (Fatır suresi, 44. ayet)
II	"Gece ile gündüzü birbiri ardınca getiren Allah'tır" (Furkan suresi, 62. ayet)

Verilen ayetler sırasıyla aşağıdaki hangi evrensel yasayla ilişkilidir?

- A) Fiziksel – biyolojik
B) Biyolojik – fiziksel
C) Biyolojik – toplumsal
D) Toplumsal – fiziksel

5. Verilen görselin ilişkili olduğu yasa düşünüldüğünde aşağıdaki ayetlerden hangisine ulaşılabilir?

- A) "Onun varlığın delillerinden biri de denizde dağlar gibi yüzen gemilerdir" (Şura suresi, 32 ayet)
 B) "(Ey insanlar!) Biz sizi basit bir sudan yaratmadık mı?" (Mürselât suresi, 20. ayet)
 C) "...Yeryüzünde gezin dolaşın da yalancılarn sonunun nasıl olduğuna bir bakın" (Ali İmran suresi, 137. ayet)
 D) "Güneş ve ay belirli bir hesaba göre hareket etmektedir..." (Rahman suresi, 5. ayet)

- 6.

TANIM	Maddeler arası ilişkilerle ilgilidir.
ÖRNEK	Suyun 100 derecede kaynaması
EVRENSEL YASA?.....

Tanımı ve örneği verilen evrensel yasanın adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fiziksel
 B) Biyolojik
 C) Toplumsal
 D) Kimyasal

7. Güneş'ten olan uzaklıklarına göre gezegenler sırasıyla Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs ve Neptün'dür. Bu sekiz gezegenin altısının çevresinde doğal uydular döner.

Para doğrultusunda aşağıdaki yorumlardan hangisi söylenebilir?

- A) Parçada biyolojik yasalarla ilgili bilgilere yer verilmiştir.
 B) Evrende birbirinden farklı yasalar vardır.
 C) Parça, fiziksel yasalara örnek olarak verilebilir.
 D) Evrendeki yasalar olmadan yaşam sağlıklı işlemez.

- 8.

Her gün bal yemenin faydaları

- Kalbi güçlendirir
- Hafızayı güçlendirir
- Kolesterolü düşürür
- Kan şekerini dengeler
- Cildi besler ve canlandırır
- Mikropların kırılmasını sağlar
- Yorgunluk ve bitkinliğe iyi gelir
- Kilo verme sürecini hızlandırır
- Astma, bronşite, uykusuzluğa iyi gelir

Verilen bilginin konusu aşağıdaki yasalardan hangisiyle ilişkilidir?

- A) Yalnızca fiziksel yasa
 B) Yalnızca toplumsal yasa
 C) Yalnızca biyolojik yasa
 D) Fiziksel ve biyolojik yasa

9 ve 10. Soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

2011 yılında Suriye'de meydana gelen halk ayaklanmalarına karşı Suriye rejiminin sert tutumu ve akabinde başlayan iç savaş sivil halkın göç etmesine yol açmıştır. Suriye iç savaşının şiddetinin artmasına bağlı olarak milyonlarca Suriyeli başta Türkiye olmak üzere çevre ülkelere göç etmek zorunda kalmıştır. "Açık kapı" politikası çerçevesinde Türkiye'ye giriş yapan hiçbir Suriyeli geri gönderilmemiş ve kendilerine "geçici koruma statüsü" verilmiştir.

9. Parça doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Savaş en önemli göç sebeplerinden biridir.
 B) İnsanlar can güvenliğini korumak adına ülkelerini terk etmek zorunda kalabilir.
 C) Türkiye zor durumda olan ülkelere yardım elini uzatır.
 D) Ülkelerin iç savaşları yalnızca kendilerini ilgilendirir.

10. Parçanın konusu aşağıdaki evrensel yasalardan hangisiyle ilişkilidir?

- A) Yalnızca toplumsal yasa
 B) Yalnızca biyolojik yasa
 C) Biyolojik ve toplumsal yasa
 D) Fiziksel ve toplumsal yasa

İNSANIN İRADESİ VE KADER

kısa kısa

Aklî: Doğru ile yanlış ayırt edebilme kabiliyetidir.

İrade: İnsanın en az iki seçenektan birini tercih etme gücüdür.

Cüz-i irade: Allah'ın insana vermiş olduğu seçme ve tercihte bulunma özelliğidir.

Küllî irade: Allah'ın sonsuz ve sınırsız iradesi

Özgürlük: Kişinin baskı ve zorlama olmadan, kendi isteği ve düşüncesiyle karar verebilmesidir.

Sorumluluk: İnsanın seçimleri neticesinde yaptığı eylemlerinin sonuçlarını kabul etmesidir.

- İnsanın özgürlüğü sınırsız değildir.
- İnsan ancak kendi istek ve özgür iradesiyle yaptığı ve gücünün yettiği şeylerden sorumludur.
- Allah'ın dilemesi sınırsızdır.
- İnsan iradesi Allah'ın belirlediği sınırlar içinde gerçekleşir.

Allah, insana akıl ve düşünme yeteneği vererek onu iyiyi ve kötüyü, doğruyu ve yanlış birbirinden ayırt edebilecek özellikte yaratmıştır. İslam dinine göre insan; düşünce, söz ve davranışlarında özgür bir varlıktır. İnsan; akli ve özgür iradesiyle yaptığı davranışlarından sorumlu tutulmuştur. İslam dini, söz ve davranışlardan sorumlu tutulmayı akla ve özgür iradeye bağlı kılmıştır. Akıl ve irade sahibi olmayan diğer tüm canlılar, yaptıkları davranışlardan sorumlu tutulmazlar.

İnsan eylemleri zorunlu olan ve seçime bağlı olan eylemler olmak üzere ikiye ayrılır. Küllî irade alanında gerçekleşen olaylarda insan, bir etki sahibi değildir. Bu nedenle insanlar bu eylemlerinden sorumlu tutulmamıştır. İnsan cüz-i irade alanında yer alan, kendi seçimleri doğrultusunda yaptığı her türlü davranıştan ise sorumludur.

İnsana düşen temel sorumluluk; kendi özgürlük alanı içinde Allah'ın gönderdiği bilgileri dikkate almasıdır. İnsan, iyi ve güzel olanı yapmalı, kötü ve yanlıştan uzaklaşmalıdır. "Kaderim böyle, ne yapayım?" anlayışına sığınmamalı, sahip olduğu akıl, iradeyi ve özgürlüğü iyi yönde kullanmalıdır.

Akıl + İrade = Sorumluluk

BİR AYET BİR HADİS

"Kim doğru yolu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur, kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiç bir günahkâr, başkasının günah yükünü üstlenmez..." (İsrâ suresi, 15. ayet)

Allah insanı seçimlerinde serbest bırakmıştır. İyi ya da kötü olanı tercih etmekte serbest olan insan, yaptığı seçimlerin sonucuna da katlanmalıdır.

İNSANIN İRADESİ VE KADER

etkinlik

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Kişinin yaptığı bir işten dolayı gerektiğinde hesap vermek zorunda olması külli irade alanıyla ilgilidir.
- 2 İyi ya da kötü olmak, tercihe bağlı durumlar olduğundan cüz-i irade alanında yer alırlar.
- 3 İnsan, kendi seçimine bağlı olarak gerçekleşen olaylardan sorumlu tutulmaz.
- 4 Dinimiz akıl sahibi olmayı sorumluluğun şartlarından saymış, insanı yaptıklarından sorumlu tutmuştur.
- 5 İnanmak ve ibadet etmek, Allah'ın insana sunduğu külli irade alanında yer alır.

Boslukları Dolduralım

1. İnsanın sınırsız değildir, Allah'ın belirlediği sınırlar ölçüsünde kişi seçimlerini
2. İnsanın yaptığı işlerde seçimlerinin sorunlarını kabullenmesine denir.
3. Hangi anne ve babadan dünyaya geleceğimize, irade alanında yer alır.
4. İnsan, akıl ve irade sahibi olduğu için; düşünce, söz ve davranışlarında bir varlıktır.

Bul Bakalım!

1 Allah'a ait olan sonsuz irade	2 İnsana verilmiş olan sınırlı irade
3 Kişinin kendi isteğiyle karar vermesi	4 İnsanın yaptığı seçimlerin sonuçlarına katlanması

SIRA SENDE

İnsan irade sahibi olarak yaratılmasaydı ve yaptıklarından sorumlu tutulmasaydı Dünya'daki yaşam nasıl olurdu?

Yeni Nesil Soru

GAZETE

Emine İntepe 7,5 aylık doğduğunda beyin felci geçirdi. Doktorlar uzun yaşamayacağını söyleyerek zeka geriliği teşhisi koydular. Annesi yılmadı ve onun için elinden geleni yaptı. Eğitimine destek oldu.Emine başarılı bir lise hayatının ardından sporda da başarı göstererek yüzme şampiyonu oldu. Sonrasında ise 4 yıllık üniversiteyi burslu kazandı.

Verilen habere göre aşağıdakilerden hangisi Emine'nin cüzi iradesine örnek gösterilemez?

- A) Yüzme şampiyonu olması
B) 7,5 aylık olarak erken doğması
C) Üniversiteyi kazanması
D) Annesi tarafından desteklenmesi

1. "Başınıza gelen herhangi bir musibet, kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir. (Bununla beraber) Allah çoğunu affeder." (Şura suresi 30. ayet) Aşağıdaki sözlerden hangisi bu ayete uygun davranan bir kimse tarafından söylenmiş olmalıdır?
A) Hata benim hatam, düzeltmeye çalışırım.
B) Kaderimde varsa çekerim.
C) Hakkımda böyle yazılmış, elden ne gelir.
D) Alın yazım böyleymiş.

2. Cemil, arkadaşı Mehmet'e kötü bir söz söylemişti. Kendisinden özür dilemesi istenince bunun kendi suçu olmadığını, bunu kaderinde olduğu için mecburen yaptığını söyledi. Aşağıdakilerden hangisi Cemil'in savunmasına karşı söylenmesi gereken doğru bir yaklaşımları ifade etmektedir?
A) Ama senin de iraden vardı, doğru olanı seçseydin.
B) Allah'a gereği gibi tevekkül etmeliydin.
C) Daha çok çalışmalı ve rızkını doğru yerde armalısın.
D) Özgür olmadığına göre sorumlu da olmazsın.

3. Kaderin Allah'ın evrene ve onun devamlılığına yönelik koyduğu kurallar olduğu düşünülürse "Kaderin değişmez olması" ifadesine ait doğru örnek aşağıdakilerden hangisidir?
A) Aşırı kan kaybının ölüme yol açmasını kimse durduramaz.
B) Gideceğimiz yolu tercih etmemiz bize bağlıdır.
C) Hangi dini seçeceğimizi kendimiz belirleriz.
D) Meslek seçimi herkesin özgürce yapması gereken bir tercihtir.

4. "...Hiçbir kimse başkasının günahını yüklenmez..." (Zümer suresi 7. ayet) Bu ayete göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?
A) Allah adalet sahibidir ve kullarına asla zulmetmez.
B) İnsan sadece kendi yaptıklarından sorumlu tutulur.
C) İnsan seçimlerini yaparken başkalarının etkisinde kalır ve tercihlerinden dolayı tek sorumlu olamaz.
D) İnsan iyi tercihin karşılığında sevap, kötü tercihin karşılığında ise günah kazanır.

5. "Ona iki yolu (iyi ve kötüyü) gösterdik." (Beled suresi, 10 ayet)
Bu ayette aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?
- A) İnsanın başıboş bırakıldığına
 B) İnsanın yaptıklarından sorumlu olmadığına
 C) İnsana irade ve seçme hürriyeti verildiğine
 D) İnsanın seçimlerinin kendi elinde olmadığına

6 ve 7. Soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Ümit, patates soyan annesini izliyordu.

Merakla sordu:

"Anne! o bıçak yanlışlıkla elimi çizse bu benim kaderim mi olur?" Annesi biraz şaşırıysa da kendini toparladı ve:

"Kesmek bıçağın kaderidir oğlum. Sen kendi iradenle bıçağın bu özelliğini nasıl kullanacağına karar verirsin. Yani bıçağın bu kesme kaderini kullanarak kurban kesersen sevap kazanırsın, kendine veya başkasına zarar verersen de günah kazanırsın." Ümit: "Anladım."

Annesi:

"O halde sen iradeni iyi yönde kullanarak bu patatesleri soy, ben de çorbayı yapayım, tamam mı aslan oğlum!"

Ümit: "Ama anneel!"

6. **Parçada aşağıdaki kavramlardan hangisine değinilmemiştir?**
- A) Kader
 B) Sorumluluk
 C) Cüz-i irade
 D) Tevekkül
7. **Parçada vurgulanan ana konu aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) İnsan kendi iradesini kullanarak iyi ya da kötü olanı tercih eder.
 B) İnsan külli irade alanında yer alan konulara karşılamaz.
 C) Allah, insana verdiği aklı sınırlı tutmuştur.
 D) İnsan yaptığı seçimlerin sonuçlarını başkasına yükleyemez.

8. Onlar, gökler ve yer durdukça orada ebedi olarak kalacaklardır. Ancak Rabb'in dilemesi başka. Şüphesiz Rabb'in istediğini yapandır." (Hüd suresi, 107. Ayet)

Ayette altı çizili ifade ile ilişkili olan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kader
 B) Külli irade
 C) Kaza
 D) Cüz-i irade

9.

Verilen görselden yola çıkarak aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bu tercih insanın irade sahibi olduğunu gösterir.
 B) Bu tercih sonucunda insan yaptıklarından sorumlu tutulur.
 C) İyi ya da kötü olanı tercih etmek kişinin kendi iradesidir.
 D) İnsanın külli irade alanında tercih yapma hakkı yoktur.

10. • Ders çalışmak
 • Ahirette hesap vermek
 • İman etmek
 • Doğum tarihini belirlemek
 • Doğa olaylarına karşı tedbir almak

Yukarıdaki örneklerden kaç cüz-i iradeyle gerçekleştirilebilecek olaylar arasında yer alır?

- A) 1
 B) 2
 C) 3
 D) 4

kısa kısa

Ömür: İnsanın doğumundan ölümüne kadar geçen sınırlı zaman dilimidir.

Ecel: Ömrün bittiği, hayatın sona erdiği zamandır.

Emek: İnsanın bir amaca ulaşması, bir sonuç elde etmesi için zihinsel ve bedensel anlamda çaba sarf etmesidir.

Rızık: Canlıların ihtiyaç duyduğu ve yararlandığı, Allah tarafından sağlanan her türlü nimettir.

Başarı: İnsanın emek harçarak ulaşmak istediği hedefe varabilmesidir. Başarı gibi başarısızlık da insanın çalışması ve çabasıyla ilgilidir. İnsanın başarısız olması, kendisinden veya çevresinden kaynaklanabilir.

Sağlık: Allah tarafından insana verilmiş en büyük nimettir.

Hastalık: İnsanın sağlığının bozulmasıdır.

Tevekkül: Bir iş için gerekli olan çabayı göstererek sonucun hayırlısını Allah'tan istemektir.

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR

Kader konusunun iyi bir şekilde öğrenilmesi için bazı kavramların bilinmesi gerekir. Bu kavramlardan bazıları şunlardır:

Allah bütün varlıklar için bir ömür ve ecel takdir etmiştir. Kur'an'da: "O (Allah), sizi bir çamurdan yaratan, sonra size bir ecel, (bir ömür süresi) tayin edendir." (En'am suresi, 2. ayet.) buyrulmaktadır.

Hz. Muhammed (s.a.v.) rızık verenin Allah olduğuna dikkatleri çekerek, inananlara bu konuda; "Başlarınız hareket ettiği (yaşadığınız) sürece rızık konusunda ümitsizliğe düşmeyiniz." buyurmuştur.

Hiçbir tedbir almadan ben Allah'a güveniyorum demek doğru bir tevekkül ve kader anlayışıyla bağdaşmaz. Peygamberimiz "Hayvanımı bağlayarak mı yoksa serbest bırakarak mı Allah'a tevekkül edeyim?" diye soran birine; "Bağla ve tevekkül et!" demiş ve tedbirin önemini vurgulamıştır.

Sağlık ve hastalık insanlar için bir imtihandır. İnsan hasta olduğunda gereken tedavi yollarını araştırmalı ve tedavi olmalıdır.

Başarılı olmak isteyen insan çalışmalı, emek harcamalı bunun karşılığında hedefe varmayı beklemelidir. Çünkü başarılı ya da başarısız olmak kişinin kendi tercihidir.

BİR AYET BİR HADİS

"İnsan ancak kendi çalışmasının karşılığını elde edebilir. Onun çalışması ileride kesinlikle gözler önüne serilecektir. Sonra çalışmasının karşılığı kendisine eksiksiz olarak verilecektir." (Necm suresi, 39-41. ayetler.)

İnsan emek harcamalı, çalışmalı ve rızıkını bu şekilde elde etmeye çalışmalıdır. Başarılı olmanın yolu da yine çalışmaktan geçer.

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Dünyada yaşayan varlıkların kendilerine biçilmiş bir ömrü olduğu gibi evrenin de bir sonu vardır.
- 2 Peygamberler de bir meslek edinmiş, alın teri dökerek rızıklarını helal yoldan kazanmışlardır.
- 3 Başarılı olmak isteyen bir öğrencinin derslerine çalışması, emek harcaması gerekir.
- 4 İnsanın kaybettiğinde değerini anladığı nimetlerden başında tevekkül gelir.
- 5 İnsanın her türlü tedbiri aldıktan sonra Allah'a dayanmasına rızık denir.

Boslukları Dolduralım

1. Canlıların doğumundan ölümüne kadar dünya hayatında geçirdiği zaman dilimine denir.
2. Allah'ın takdir etmiş olduğu yaşam süresinin bittiği, hayatın son bulunduğu zaman vaktidir.
3. Bütün canlılara verilen yeme, içme, giyinme, bilgi ve diğer maddi manevi bütün imkânlarla denir.
4.kelime olarak güvenmek, dayanmak, teslim olmak gibi anlamlara gelir.
5. İnsan, sayesinde düşünür, araştırma yapar, ve seçimlerde bulunup başarılı olur.

Bul Bakalım!

1	Allah'a dayanmak, güvenmek, bağlanmak	2	Allah'ın canlılara verdiği her türlü nimet
3	İnsan sağlığının bozulması	4	Amaca ulaşmak için sarf edilen çaba

SIRA SENDE

Sınava çalışmadan yüksek not almak mümkün müdür? Bunu "İnsan için ancak çalıştığının karşılığı vardır" ayetini de açıklayarak cevaplayınız.

Yeni Nesil Soru

VİRÜSTEN KORUNMAK ELİMİZDE

ÖKSÜRME VE HAPŞIRMA SIRASINDA AĞIZ VE BURUN TEK KULLANIMLIK KAĞIT MENDİLLE KAPATILMALIDIR. MENDİL YOKSA DİRSEĞİN İÇ KISMI KULLANILMALIDIR.

KİRLİ ELLERLE AĞIZ, BURUN VE GÖZLERE DOKUNULMAMALIDIR.

ELLER EN AZ 20 SANİYE SÜREYLE SU VE NORMAL SABUNLA YIKANMALIDIR.

SU VE SABUN OLMADIĞI DURUMLARDA ALKOL İÇERİKLİ EL ANTİSEPTİĞİ KULLANILMALIDIR.

Yukarıda verilen bilgilendirici görsel doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hastalıklardan korunmak için hijyen kurallarına dikkat edilmelidir.
- B) Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önlemek için tedbir alınmalıdır.
- C) Maske takmak hastalıkların bulaşmasını önlemek için etkili yöntemlerden biridir.
- D) El temizliğine dikkat etmek hastalıktan korunma yollarından biridir.

1. "Kimse, kendi kazancından daha hayırlı bir rızık yememiştir..." (Buhari)

Verilen hadise uygun yaşamak isteyen bir kimsenin aşağıdakilerden hangisini yapması gerekir?

- A) Kolay yoldan para kazandıracak olan yarışlara bahis oynamak
- B) Bir meslek sahibi olmaya çalışmak
- C) İş ve davranışlarında yalandan uzak durmak
- D) Başkalarının ihtiyaçlarını gidermeye çalışmak

DDY Yayınları

2. "Her iş olacağına varır." düşüncesine sahip olan bir kimsenin aşağıdakilerden hangisini yapması beklenmez?

- A) Aracına bakım yaptırmadan yola çıkmak
- B) Bulaşıcı bir hastalığa karşı aşı olmak
- C) Yüzme bilmeden derin yerlerde denize girmek
- D) Ehil olmadığı halde, elektrik prizini tamir etmek

3. Hz. Âdem çiftçilik, Hz. Davut demircilik, Hz. İsa marangozluk, Hz. Muhammed çobanlık ve ticaret yapmıştır. Eğer dünyada çalışmadan geçinmeye çalışmak doğru bir davranış olsaydı buna en layık peygamberler olurdu. Çünkü her istedikleri Allah tarafından gerçekleştirilen peygamberler de çalışarak insanlara örnek olmuşlardır.

Metinde emek ve rızık konusunda verilen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peygamberlerin farklı mesleklere sahip oldukları
- B) Peygamberlerin de bizim gibi bir insan oldukları
- C) Farklı mesleklere sahip olmanın önemli olmadığı
- D) İnsanın çabasının, alın terinin, el emeğinin önemi

4. Bilinçli bir Müslüman, gücü oranında elinden gelen tüm gayreti gösterdikten sonra sonucu ve başarıyı Allah'a bırakır. Her şeyin sahibi olan Allah'a dua ederek ona güvenir.

Parçada aşağıdaki kavramlardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Başarı
- B) Tevekkül
- C) Emek
- D) Kader

5. "Eğer onlar barıştan yana olurlarsa, sen de barıştan yana ol! Ve Allah'a güven. Çünkü işiten ve bilen O'dur." (Enfal suresi, 61. ayet) Ayette Allah'a güvenerek hiçbir şey yapmadan beklenmesi değil, barışı sağlamak için çaba gösterilmesi ve yine de Allah'a güvenilmesi anlatılmaktadır.

Buna göre hiçbir şey yapmadan beklemek ve bunu Allah'a güven nedeniyle yaptığını inanmak aşağıdaki hangi kavramın yanlış anlaşılmasını göstermektedir?

- A) Ecel
B) Özgürlük
C) Tevekkül
D) Rızık

6 ve 7. soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

İnsan hayatının güzel bir şekilde son bulması için sürekli güzel davranışlar sergilemelidir. Peygamberimiz bir hadisinde "Nasıl yaşarsanız, öyle ölürsünüz, nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz." diye buyurarak insanın hangi yolda yaşar hayatını hangi yerlerde geçirirse, o yolda öleceğini bildirmiştir. Ölüm yalnızca insan için söz konusu değildir. Yeryüzündeki canlıların kendisine verilen birer ömrü olduğu gibi evrende bulunan canlı ve cansız tüm varlıkların da bir sonu vardır. Bu konu bir Kur'an ayetinde şöyle bildirilir: "....."

6. Parça doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsan kendisine verilen ömrü faydalı ileler geçirmelidir.
B) İnsanın yaşamını ne şekilde geçirirse ölümü de o şekilde gerçekleşir.
C) Ecel yalnızca canlılar için değil, evren için de belirlenmiştir.
D) İnsan önce tedbir almalı sonra Allah'a güvenmelidir.

7. Parça sonuna yazılabilecek en uygun ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "...(Güneş ve Ay'dan) her biri, belirlenmiş bir süreye kadar hareketlerini sürdürürler..." (Fâtır suresi 13. ayet)
B) "O (Allah) sizi bir çamurdan yaratan, sonra size bir ecel tayin edendir..." (En'am suresi 2. ayet)
C) "Allah'ın izni olmadan hiçbir kişi ölmez. (Ölüm) belirli bir süreye göre yazılmıştır." (Â-i İmran suresi, 145. ayet)
D) "O hanginizin daha güzel iş ortaya koyacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı." (Mülk suresi, 2. ayet)

8.

En çok bolluk getiren yağmur, alın teridir.
Cenap Şahabettin

Verilen görselde vurgulanan ana konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslam dini çalışmayı övmektedir.
B) Allah yarattığı varlıkların rızkını da vermiştir.
C) Emek harcanarak elde edilen rızık bereketlidir.
D) Rızık helal yollardan kazanılmalıdır.

9.

Bir çiftçi tarlasını eker. Bir süre sonra sulama imkanı olmasına rağmen ve ihtiyaç da varken tarlasını sulamaz. Kendisine bu durumu soranlara da "Allah kerim" diyerek yağmurun yağmasını beklediğini söylemiştir.

Bu çiftçiye aşağıdakilerden hangisi ile yanıt verilmelidir?

- A) Sen tevekkülü yanlış anlamışsın.
B) Doğru yoldasın, Allah'a bu şekilde güvenmeye devam et!
C) Senin gibi birçok kimse de yağmuru bekliyor.
D) Allah'tan ümit kesilmez, yağmuru beklemelisin

10.

Bir öğrencinin başarılı olması için, derslerine düzenli olarak gitmesi, derslerini derste anlayarak dinlemesi, evde de tekrar edip, düzenli olarak ders çalışması gerekmektedir.

Parçadan aşağıdaki hangi sonuca ulaşamaz?

- A) Başarılı olmak için çalışmak gerekir.
B) Allah tüm kullarının rızkını da yaratmıştır.
C) Hedefe ulaşmak için emek harcamak gerekir.
D) İstediklerimizi elde etmenin yolu, çaba göstermekten geçer.

kısa kısa

Ömür: insanın doğumundan ölümüne kadar geçen sınırlı zaman dilimine denir. Ömrünü tamamlayan her varlığın yaşamının sona erdiği vakte de **ecel** denir.

- Ecel ve ömür, ezelde belirlenmiştir.
- Ecelin ve ömrün tespitinde, insan iradesi söz konusu değildir. Ecel ve ömür süresi tamamen Allah'ın takdirindedir.
- Allah evreni ve varlıkları belirli bir süre için yaratmıştır.

Sağlık: Allah'ın insana verdiği en değerli nimettir. İnsanın sağlığının bozulması ise hastalıktır.

- Dinimiz insanlardan sağlıklarını korumalarını, bunun için her türlü önlemi almalarını buyurmuştur.
- Allah hastalıkların çaresini de yaratmıştır. İnsanlardan tedavi olmalarını istemiştir.

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR (Ecel ve Ömür, Hastalık ve Sağlık)

Evrende var olan her varlığın bir sonu vardır. Nasıl ki ilkbahar geldiğinde bütün bitkiler çiçek ve yaprak açıyor, sonbahar geldiğinde de yapraklar sarararak dökülüyorsa insan ve canlılar da böyledir. İnsan sorumluluklarını bilmeli, her zaman ölüme hazırlıklı olmalıdır. Çünkü ölümün ne zaman, kime geleceğini Allah'tan başkası bilemez. Evren, sonsuz ve sınırsız değildir. Evrenin ve içindeki varlıkların varlığının bir başlangıcı, bir de sonu vardır. Ölümden kaçmak veya ölüme engel olmak mümkün değildir. Bu gerçek, Kur'an'da şöyle dile getirilmiştir: "De ki: Sizin kendisinden kaçtığınız ölüm, muhakkak sizi bulacaktır..." (Cuma suresi, 8.ayet.)

Sağlıklı olmak insanoğluna verilmiş en büyük nimettir. Bizler sağlığın değerini en iyi hastalandığımızda anlarız. İnsan sağlığı bozulduğunda hastalıklar meydana gelir. Hastalıklar; sağlıklı ve yeterli beslenmemek, temizliğe önem vermemek ve sağlıkla ilgili önlemlere yeterince uymamaktan kaynaklanır. Bu nedenle öncelikle bedenimizi, giysilerimizi ve sonrasında çevremizi temiz tutmamız gerekir.

Hastalıkları kadere bağlayarak hiçbir şey yapmamak doğru değildir. Doğru olan tedbir almak ve tedavi olmaktır. İnsan hasta olduğu zaman tedavi olmak için çözüm aramalıdır. Allah verdiği her hastalığın çözümünü de vermiştir. İnsana düşen bunun yollarını aramaktır. Peygamberimiz (s.a.v.) bir hadisinde şöyle buyurur: "...Ey Allah'ın kulları tedavi olunuz. Muhakkak Allah her hastalığın şifasını yaratmıştır..."

İnsan başına gelen hastalıklardan dolayı isyan etmemeli ve ümitsizliğe kapılmamalı, tedavi için elinden geleni yapıp Allah'a sığınmalı şifa için dua etmelidir.

BİR AYET BİR HADİS

"Her canlı, ölümü tadacaktır. Bir deneme olarak sizi hayırla da şerle de imtihan ederiz. Siz, ancak bize döndürüleceksiniz." (Enbiyâ, suresi, 35.ayet)

Allah dünya hayatını insanları imtihandan geçirmek için var etmiştir. Hepimiz bu dünyaya dünyada yaptıklarımızdan hesap vermek üzere gönderildik.

Ecel ve ömür, Allah'ın takdir etmiş olduğu kadere göre gerçekleşmektedir. Atalarımız bununla ilgili şu sözleri söylemiştir:

- Kırk yıl ecel yağsa eceli gelen ölür.
- Ecele çare olmaz.
- Ecel geldi cihane, baş ağrısı bahane.

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR (Ecel ve Ömür, Hastalık ve Sağlık)

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Allah dünya hayatını insanların hangisinin daha güzel işler yapacağını görmek için yaratmıştır.
- 2 Allah, her hastalığın çaresini yaratmıştır. İnsan, bu çareleri bulmak yerine Allah'a sığınmalıdır.
- 3 İnsan dünyada kendisine verilen ömrü en güzel bir şekilde değerlendirmelidir.
- 4 Hastalıklar; sağlıklı ve yeterli beslenmemek sonucunda ortaya çıkabilir.
- 5 İnsan, başına gelen sıkıntılarda sabretmeli ve iyileşmek için sadece Allah'a dua edip beklemelidir.

Boslukları Dolduralım

1. İnsan hayatının güzel bir şekilde son bulması için sürekli davranışlar sergilemelidir
2., sözlük anlamı olarak vakit, tayin edilen zaman, bir müddetin sonu anlamına gelir.
3. Bedenimizi, giysilerimizi ve çevremizi temiz tutarak korunabiliriz
4. Her canlı önce doğar sonra büyür sonrasında yaşayarak yaşlanır ve vakti geldiğinde
5. Evrende bulunan canlı ve cansız tüm varlıkların da tıpkı yaratılan canlılar gibi bir sonu vardır.

Bul Bakalım!

İnsana verilmiş en değerli nimet

1

Dünya hayatının son bulması

2

İnsanın sağlığının bozulması

3

Doğumdan ölüme kadar geçen zaman dilimi

4

SIRA SENDE

Dünya hayatının insan için bir imtihan yeri olması ne anlama gelmektedir? Buna göre insan nasıl yaşmalıdır?

Yeni Nesil Soru

HABER

LÜTFEN
SOKAĞA
MASKESİZ
ÇIKMA!

Küresel bir salgına neden olan Covid-19 virüsü kapsamında maskesiz ve eldivensiz sokağa çıkmak yasaklandı. Bulaşma riskini en aza indirmek için alınan bu önlem, hastalık tamamen yok oluncaya kadar sürecek gibi görünüyor. Sağlık Bakanı insanlardan tedbirlere uymalarını ve zorunlu olmadıkça sokağa çıkmamalarını istedi.

Yukarıdaki haber doğrultusunda aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Maske takmayan kişiler sadece kendilerini değil herkesi tehlike atmış olur.
- B) Bulaşıcı hastalıklardan korunmak için tedbir almak gerekir.
- C) Hastalıklardan korunmak insanların alacağı tedbirlerle sağlanabilir.
- D) Allah her hastalığın çaresini de yaratmıştır.

1.

1	2
Allah her canlı türüne farklı farklı ömür vermiş, eceller takdir etmiştir.	İnsan kendisine verilen ömrü, Allah'ın rızası doğrultusunda yaşamalıdır.
3	
Sağlık, Allah'ın insana bahşettiği nimetlerin başında gelir.	

Yukarıda Kaderle ilgili kavramları anlatan Selim Öğretmen'in dersinde kullandığı slayt gösterilerinden üç sayfa verilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dünya hayatı geçici bir eğlenceden ibarettir.
- B) Her canlının ömür süresi farklıdır.
- C) Dünya hayatı Allah'ın rızasına uygun yaşamalıdır.
- D) İnsan kendisine verilen sağlık nimetinin değerini bilmelidir.

2.

"Her canlı, ölümü tadacaktır. Bir deneme olarak sizi hayırla da şerle de imtihan ederiz. Siz, ancak bize döndürüleceksiniz." (Enbiyâ, suresi, 35.ayet.)

Ayet doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Allah her canlıyı ölümlü yaratmıştır.
- B) İnsan dünyaya yaptıklarından hesaba çekilmek üzere gönderilmiştir.
- C) İnsanın ölümden kaçması imkansızdır.
- D) Canlılarda olduğu gibi evrenin de sonu vardır.

3.

"Giysilerini temiz tut. Kötü şeylerden sakın." (Müddessir suresi, 4 ve 5. ayetler)

Ayette aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) İnsan, bedenini temiz tutmalıdır.
- B) İnsan, çevre temizliğine dikkat etmelidir.
- C) İnsan, sağlığa zararlı olan her şeyden kaçınmalıdır.
- D) Hastalıklardan korunmak sadece insanın elindedir.

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR (Ecel ve Ömür, Hastalık ve Sağlık)

test 6

4. Ecel, Allah'ın bir takdiri olarak O'nun izni olmadan gerçekleşmez. Tüm varlıklarda ve olaylarda olduğu gibi insanın da ne zaman doğacağı ve öleceği, ne kadar yaşayacağı Allah'ın takdiri ile gerçekleşir.

Parça aşağıdaki hangi soruya cevap olarak verilmiştir?

- A) İnsanın öleceği vakti bilmemesinin nedeni nedir?
B) İnsanın ölüm zamanı nasıl belirlenir?
C) Allah niçin insanı ölümlü yaratmıştır?
D) Allah insan dışında başka varlıkları da yaratmış mıdır?

5.

.....	Beden temizliğine dikkat etmek sağlık için önemlidir.
.....	Sağlık ve hastalık insan için imtihandır.
.....	Hastalıklar kader olarak görülmelidir.
.....	Her hastalığın çaresi yaratılmıştır.

Yukarıda verilen ifadelerden doğru olanların başına "D" yanlış olanların başına ise "Y" konulduğunda aşağıdakilerden hangisine ulaşılr?

- A) D, Y, D, Y
B) D, D, D, D
C) D, D, Y, D
D) D, D, Y, Y

6.

Verilen görsel doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Sağlıklı bir yaşamın temeli düzenli doktor kontrolünden geçer.
B) Hastalıklardan korunmak için sağlıklı beslenmek gerekir.
C) Sağlıklı yaşamak için spor yapmak gerekir.
D) Vücut sağlığı için uyku süresinin yeterli olması gerekir.

7.

Yandaki bulmacada;

- I. Ömrün sona erdiği vakit.
II. Dünya hayatında geçirilen süre
III. Sağlığının bozulması
IV. İnsana verilen en değerli nimet

S	M	R	T	Y	U	E	M
M	E	D	İ	N	E	A	Ö
H	L	C	G	M	A	D	M
H	A	T	E	C	E	H	Ü
G	K	A	M	L	K	T	R
S	A	Ğ	L	I	K	Y	E

Maddelerde anlatılan tanımların hangisinin karşılığı yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8.

Yukarıdaki panonun konusu aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Hastalıklardan korunma yolları nelerdir?
B) İnsanın yaratılma amacı nedir?
C) Sağlıklı bir yaşam için neler yapılmalıdır?
D) Bağışıklığı güçlendirme yolları nelerdir?

9.

Yağız atlı süvari, koştur, atını, koştur!
Sonunda kabre çıkar bu yolun kıvrımları.
Ne kaldırımlar kadar seni anlayan olur...
Ne senin anladığın kadar, kaldırımları...
N. Fazıl Kısakürek

Verilen şiirin konusu aşağıdaki hangi kavramla ilişkilidir?

- A) Kader B) İrade C) Sağlık D) Ecel

10.

"...Kiyamet günü yaptıklarınızın karşılığı size tamamen verilecektir."

"...Bir deneme olarak sizi hayırla da şerle de imtihan ederiz."

Verilen ayetlerde vurgulanan ortak ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah insanı diğer varlıklardan üstün yaratmıştır.
B) İnsan öldükten sonra dünyada yaptıklarından hesap görecektir.
C) Her can ölümü tadacaktır.
D) İnsanlar Allah'a kulluk etmek için yaratılmıştır.

kısa kısa

Emek: Bir işin yapılması için zihinsel ve bedensel olarak harcanan çaba ve gösterilen gayrettir. Örneğin; başarılı olmak isteyen bir öğrencinin derslerine çalışması.

Rızık: Canlıların ihtiyaç duyduğu ve yararlandığı, Allah tarafından sağlanan her türlü nimettir. Örneğin; sağlıklı olmamız, bir aileye sahip olmamız, yiyecek ekmek içecek su bulmamız.

➤ Yeryüzünde yaşayan her canlı, rızıkını kendi elde eder.

➤ İnsan da kendine verilen güç ve iradeyle rızıkını aramakla sorumludur.

Başarı, insanın istediği ve bunun için çaba gösterdiği bir işin üstesinden gelerek güzel sonuçlar elde etmesidir.

Başarısızlık ise çeşitli sebeplerden dolayı kişinin istediği sonuca ulaşamamasıdır. Örneğin; Bir sporcu başarılı olmak için düzenli antrenman yapmalı, beslenmesine dikkat etmelidir.

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR (Başarı ve Başarısızlık, Rızık)

Allah yarattığı bütün canlılara yetecek kadar rızık yaratmıştır. Allah, her canlının rızıkını verendir. Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de "Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızıkı Allah'a ait olmasın..." (Hüd suresi, 6.ayet.) buyrulur. İnsana düşün kendisine sunulmuş olan rızıkı helal yoldan kazanmak için gayret göstermesidir.

Dinimiz, haksız kazanç yollarından elde edilen geliri haram saymıştır. Ayrıca çalışmadan, başkalarının sırtından geçinmeyi de hoş görmemiştir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.) "Kimse kendi elinin emeğinden daha hayırlı bir rızık yememiştir." buyurarak bu konuya dikkat çekmiştir.

Peygamberimiz; "Kimse kendi elinin emeğinden daha hayırlı bir rızık yememiştir." buyurarak bu konuya dikkat çekmiştir.

İnsan, "Kaderimde ne varsa o olur, nasıl olsa rızıkı veren Allah'tır." Diyerek kolaya kaçmamalı geçimini sağlamak ve rızıkını elde etmek için gerekli çalışmaları yapmalı ve sonrasında sonucu Allah'tan beklemelidir.

Kişi elinden gelen çabayı göstermelidir.

Başkalarının hakkı yememelidir.

Alan el değil veren el olmaya çalışmalıdır.

Başkasının emeğine saygı göstermelidir.

Başkalarına muhtaç olmaktan kaçınmaya çalışmalıdır.

Başarılı olmak veya başarma olmak kişinin alinyazısı değildir. Bu durum kişinin çalışmasına göre belirlenir. Emek harcayan kişi başarılı olurken, herhangi bir emek harcayan kişi başarı elde edemez. Bazı kişiler, başarısız olduklarında bu durumu kadere bağlamaktadır. Bu yanlış bir düşüncedir.

Hayatta başarılı olabilmek için çalışmak gereklidir. Çalışmayıp tembellik eden kimsenin başarılı olması mümkün değildir. Dinimiz başarı elde etmek için çalışmaya büyük önem verir ve insanlardan zamanlarını iyi değerlendirmelerini ister.

BİR AYET BİR HADİS

"İnsan için ancak çalıştığı vardır. Şüphesiz onun çalışması ileride görülecektir. Sonra çalışmasının karşılığı kendisine tıstamam verilecektir." (Necm suresi, 39-41. ayetler)

Kişi çalışmasının karşılığında başarılı olur. Böylece çalışan insan başarılı olarak, amacına ulaşmış olur.

Çalışmak

+

Emek
harcamak

→

Rızık
Başarı

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR (Başarı ve Başarısızlık, Rızık)

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Çalışmayıp tembellik eden kimsenin başarılı olması mümkün değildir.
- 2 Dinimiz başarı için çalışmaya önem verir ve insanlardan zamanlarını iyi değerlendirmelerini ister.
- 3 İslam, alın teri dökmeden kumar ve şans oyunları yoluyla elde edilen kazançları meşru kılmıştır.
- 4 Yeryüzünde yaşayan her canlı, rızkını kendi elde eder, rızka Allah'ın etkisi yoktur.
- 5 İnsan rızık yaratamaz, ancak Allah'ın yarattığı rızkı bulmak ve elde etmek üzere çaba gösterir.

Boslukları Dolduralım

1. Canlılara düşen Allah'ın verdiği rızka ulaşmak için harcamaktır.
2. Başarılı olmak gibi başarısız olmak da insanın ile yakından ilişkilidir.
3. İnsan olmak için gayret göstermeli ve özellikle ahlaki sorumluluklarını yerine getirmelidir.
4. Allah yeryüzünde yaşayan bütün canlılara yetecek kadar yaratmıştır.
5. Meşhur bilim adamları, yöneticiler, sporcular planlı ve çok çalışmaya borçludurlar.

Bul Bakalım!

1 Allah'ın canlılara verdiği her türlü nimet 2	Zihinsel ve bedensel olarak harcanan çaba 2
3 İnsanın çaba gösterdiği bir işte güzel sonuç alması 3	Kişinin istediği sonuca ulaşamaması 4

SIRA SENDE

Sınava çalışmadan yüksek not almak mümkün müdür? Bunu "İnsan için ancak çalıştığının karşılığı vardır" ayetini de açıklayarak cevaplayınız.

Yeni Nesil Soru

HABER

LGS SONUÇLARI
AÇIKLANDI!

Elazığ'da yaşayan ve LGS'den 500 tam puan alan Ece, Türkiye birincileri arasında yer almanın gururunu yaşıyor. Sınava hazırlanma sürecinin hem deprem hem de salgın nedeniyle zorlu geçtiğini belirterek şunları ekledi:

"Bu şartlar altında çalışmak zorladı ama önemli olan disiplinimden taviz vermemektir. Aynı tempoyla olmasa da çalışmalarımı bırakmamaya gayret gösterdim. Olabildiğince düzenli ve çok çalıştım. Konularımı güzelce pekiştirdikten sonra yeni nesil sorularını çözmeye başladım. Sonrası Allah'ın bana armağanı oldu."

Parça doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Azmin ve emeğin sonunda kişi başarıya ulaşır.
- B) Başarı insana doğuştan verilmiş bir yetenektir.
- C) Şartlar ne olursa olsun kararlılıkla çalışan başarıya ulaşır.
- D) İnsan elinden geleni yapmalı sonra Allah'a tevekkül etmelidir.

1 ve 2. soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

İnsanın, Allah'ın bahsettiği bütün nimetleri elde etmesinin tek yolu çalışmaktır. İnsan, barınma, beslenme, korunma gibi ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için çalışmak zorundadır. Dolayısıyla insanlar Allah'ın sunduğu rızık kendileri arayıp bulmalıdırlar. Allah Kur'an'da "..... buyurarak, insanın çalışıp kazanç sağlayabileceği imkân ve ortamı araştırması gerektiğini belirlemektedir.

1. Parçada aşağıdaki davranışlardan hangisi teşvik edilmiştir?
 - A) Çalışmak
 - B) Sabretmek
 - B) Azmetmek
 - D) Başarmak
2. Boşluğa yazılabilecek ayet örneği aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Allah'ın sana iyilik yaptığı gibi sen de iyilik et..." (Kasas suresi, 77. ayet)
 - B) "Yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfunu isteyin." (Cuma suresi, 10. ayet)
 - C) "Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızık Allah'a ait olmasın..." (Hûd suresi, 6. ayet)
 - D) "...Kararını verdiğin zaman artık Allah'a güven" (Al-i İmran suresi, 159. ayet)

DDY Yayınları

3. "Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızık Allah'a ait olmasın..." (Hûd suresi, 6. ayet)

Ayette vurgulanan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rızık yaratan Allah'tır.
- B) İnsan çalışmadan rızık elde edemez.
- C) Başarı rızık da beraberinde getirir.
- D) Emek olmadan başarı olmaz.

4. İnsan, gücü nispetinde kendisine, ailesine ve topluma faydalı olmaya çalışır. Mutlu, huzurlu ve başarılı olmak için çaba gösterir. İslam çalışkanlığı över, insanın çalışmadan ve gayret etmeden isteklerine ulaşmasının mümkün olamayacağını ifade eder. Başarılı olmak ancak düzenli çalışmakla mümkündür.

Parçada aşağıdaki hangi kavrama değinilmemiştir?

- A) Emek
- B) Rızık
- C) Tevekkül
- D) Başarı

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR (Başarı ve Başarısızlık, Rızık)

test 7

5. "Hiç kimse başarı merdivenlerini elleri cebinde tırmanmamıştır." S. Keth Moorhead

Verilen bu söz doğrultusunda,

- I. Herkes başarılı olmayı başaramaz.
- II. Başarı olmak için güçlü olmak şarttır.
- III. Başarıyı elde etmenin yolu çalışmaktan geçer.

İfadelerinden hangilerinin doğru olduğu söy-
lenebilir?

- A) Yalnız II. B) Yalnız III.
B) I ve III. D) II ve III.

6. Öğretmen öğrencilerden "Emek ve Rızık" konu-
suyla ilgili ayet ya da hadis bulmalarını istemiştir.

Aşağıdaki öğrencilerden hangisi ödevini yan-
lış yapmıştır?

- A) Mert: "Hiç kimse kendi kazancından daha ha-
yırlı rızık yememiştir."
B) Emre: "Sizden herhangi birinizin sırtına bir
bağ odun yükleyip onu satması, dilenmesin-
den hayırlıdır..."
C) Selim: "Kim hidayet yolunu seçerse bunu an-
cak kendi iyiliği için seçmiş olur." (İsra suresi,
15. ayet)
D) Kağan: "Gerçekten insan için kendi çalışması-
nın karşılığında başka bir şey yoktur." (Necm
suresi, 39. ayet)

7. "Başarılı olmayı irademizle belirleriz. Biz çalışırız,
gayret gösteririz, gerekli şartlara uyarız. Allah da
külli iradesi ile güzel sonuçları yaratır. Bu kanun-
da inanan veya inanmayan kim olursa olsun ça-
lışmasının mükafatını görür."

Televizyon programına katılan Ali Bey kendisine
sorulan bir soruyu yukarıdaki şekilde cevaplamıştır.

Buna göre Ali Bey'e sorulan soru aşağıdaki-
lerden hangisidir?

- A) Başarı ve irade arasında nasıl bir ilişki vardır?
B) Başarılı olmak için ne yapmak gerekir?
C) Emek olmadan başarı olur mu?
D) Başarılı olmakta neler etkilidir?

8. Yazın sıcakta terleyen, kışın soğukta üşümez.

Bu atasözü aşağıdaki davranışlardan hangisi-
ni teşvik etmektedir?

- A) Tevekkül etmek B) Kadere iman etmek
C) Emek harcamak D) Başarılı olmak

- 9.

Mevlana bu sözüyle aşağıdakilerden hangisi-
nin önemine değinmiştir?

- A) Her insanın başarılı olamayacağına
B) Çalışmanın ibadet olarak görülebileceğine
C) Emek harcamayana Allah'ın rızık gönderme-
yeceğine
D) Emek harcamadan başarı elde edilemeyece-
ğine

- 10.

Verilen görselle ilgili aşağıdaki yorumlardan
hangisi yanlıştır?

- A) Emek harcamadan sadece dua etmek doğru
değildir.
B) İnsan çaba harcamalı ondan sonra Allah'tan
yardım beklemelidir.
C) İnsan kaderini emeğine göre şekillendirir.
D) Emek harcayan kişi koşullar ne olursa olsun
başarılı olur.

kısa kısa

Tevekkül:

- İnsanın elinden geleni çabayı gösterdikten sonra sonucu Allah'a bırakmasıdır.
- Kişinin üzerine düşen sorumlulukları yerine getirerek Allah'tan yardım dilemesidir.
- Tevekkülü gereği gibi yapan bir kimse zorlu bir işe başlarken tedbir alır, hastalanmışsa tedavi yolları arar.

Buna göre doğru tevekkül anlayışı şu şekilde olur:

- Başarılı olmak isteyen öğrenci derslerine düzenli çalışır, sonrasında Allah'a teslim olur.
- Hasta olan biri tüm tedavi yöntemlerini uygular ve sonrasında Allah'a iyileşmek için dua eder.
- Bir çiftçinin tarlasına gerekli bakımı gösterdikten sonra, bereketli ürün almak için Allah'a güvenir, sığınır.

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR (Tevekkül)

Tevekkül terim olarak; Allah'a teslim olmak, vekil bırakmak, güvenmek, dayanmak ve ona sığınmak demektir. **Dini bir terim olarak tevekkül,** insanın herhangi bir iş için gerekli çabayı sarfedip, çalışarak üzerine düşüne tüm görevleri yaptıktan sonra, Allah'a bağlanıp O'na güvenmesi ve sonucu O'ndan beklemesidir.

Tevekkül etmek kadere inanmanın bir gereğidir. Dinimize göre yalnızca Allah'a tevekkül edilir. Allah İbrahim suresi, 11. ayette şöyle buyurmuştur: "...İnananlar yalnız Allah'a dayanıp güvensinler." Tevekkülde esas olan önce gerekli tedbirleri almaktır.

Tevekkül, irademizi kullanarak tercih hakkımızın bulunduğu konularda üzerimize düşeni yaparak o işin istediğimiz gibi sonuçlanması için Allah'a dua etmektir. İrademizin geçerli olmadığı durumlarda ise istediğimiz sonucun yaratılması için yalnızca Allah'a dua etmek gerekir.

Doğru tevekkül anlayışının nasıl olması gerektiğini bize en güzel şekilde örnekleyen kişilerden biri de Hz. Ömer'dir. Hz. Ömer bir gün camiye girdiğinde, oturmuş sohbet eden bir topluluk görür. Yanlarına yaklaşıp sorar:

- Siz kimsiniz, ne iş yaparsınız?
- Bizler mütevekkil (Allaha tevekkül eden) insanlarız, çalışmayız, Allah her canlının rızıkını yaratmıştır.

Bizler vaktimizi ibadetle geçiririz. Bu sözlere çok kızan Hz. Ömer:

- Sizler mütevekkil değil, müteekkil (hazır yiyici) insanlarsınız.

Gerçek mütevekkil, tohumunu tarlaya atan ve ondan sonra Allaha tevekkül eden kimsedir, diye söyler ve onları camiden kovar.

BİR AYET BİR HADİS

Peygamberimiz devesini bağlamadan salıveren bir kimsenin neden böyle yaptığını sorunca adam "Allah'a tevekkül ettiğini" söyleyerek cevap vermişti. Peygamberimiz de "Dön ve deveni bağla! Öyle tevekkül et" demiştir.

Tevekkül etmek pasif bir bekleme değildir. Doğru tevekkül anlayışında önce tedbir alınmalı sonra Allah'a sığınmalıdır.

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR (Tevekkül)

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Yaptığı işi ciddiye alan insanlar, iş için gerekli olan tedbirleri sonradan alırlar.
- 2 Tevekkülde önemli olan kişinin öncelikle üzerine düşen görevi yapması, sonra Allah'a sığınmasıdır.
- 3 Tevekkül eden kimse, Allah'a kayıtsız şartsız teslim olmuş, O'ndan razı olan kimsedir.
- 4 Tevekkül inancı, tembelliğe ve miskinliğe pirim veren bir anlayıştır.
- 5 "Tedbir kuldandır, taktir Allah'tandır." Sözü doğru bir tevekkül anlayışını anlatır.

Boslukları Dolduralım

1. Bir işe başlamadan önce gereklialmalı ve uzman kimselere danışmalıyız.
2. "...Kararını verdiğin zaman artıkgüven. Çünkü Allah, kendisine güvenenleri sever."
3. Çalışıp, emek harcıyıp sonucunu Allah'a bırakmak doğru biranlayışdır.
4.başkasının yardımına güvenmeden, yalnız Allah'a sığınarak çalışmak inancı vardır.
5. Tembellik ederek, hiçbir sorumluluk almayarak bir işte başarılı olmayı istemekdeğildir.

Bul Bakalım!

1 Bir iş için zihinsel ve bedensel olarak harcanan çaba 2 Gereklı çaba gösterdikten sonra Allah'a sığınmak	3 Tevekkülün kelime anlamları 4 Allah'a dayanmak

SIRA SENDE

Üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmeden Allah'ın istediği sonucu kendisine vermesini isteyen bir kimse Allah'tan mucize istemiş sayılmaz mı, ne dersiniz?

Yeni Nesil Soru

SON
DAKİKA!

TÜRKİYE İNGİLTERE'YE UÇUŞLARI DURDURDU!

İngiltere'nin koronavirüsün mutasyona uğradığını açıklamasının ardından Sağlık Bakanı, "İngiltere kaynaklı mutasyon riski üzerine alınan tedbirler kapsamında halen yolda olan uçuşlar için tüm yolculara test yapılacağını ve karantina kurallarının uygulanacağını bildirdi. İngiltere, Danimarka, Hollanda ve Güney Afrika'dan ülkemize olan uçuşlarda geçici durdurma kararı alınmıştır" dedi.

Verilen haberde virüsten korunmak amacıyla önlem alınması aşağıdaki hadislerden hangisinin vermek istediği mesajla örtüşür?

- A) "Kim de Allah'a tevekkül ederse, Allah ona yeter."
B) "Bir yerde veba olduğunu duyduğunuz vakit, o yere gitmeyin..."
C) "Eğer siz Allah'a hakkıyla tevekkül ederseniz, o sizi kuşu rızıklandırdığı gibi rızıklandırır."
D) "...Ey Allah'ın kulları tedavi olunuz. Muhakkak Allah her hastalığın şifasını yaratmıştır..."

1. Tevekkül; hiçbir zaman çalışmayı ve sebepleri sarılmayı terk edip "Allah'a güveniyorum." diyerek tembellik göstermek anlamına gelmez.

Buna göre tevekkül ile ilgili,

- I. Pasif bir bekleyiş değildir.
II. Sorumluluğu yerine getirmeyi gerektirir.
III. Yalnızca Allah'a sığınmaktır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
B) II ve III. D) I, II ve III.

2. "Allah'a tevekkül edene, Allah kâfidir!" (Talâk suresi, 3. ayet)

Altı çizili ifade ile kastedilen aşağıdakilerden hangisi değildir?

- A) Allah'a sığınmak
B) Allah'a ortak koşmamak
C) Allah'a dayanmak
D) Allah'a güvenmek

3. Tevekkül çalışmaya engel değildir. İslam dininde çalışmayı bırakıp "Allah'ın dediği olur." diyerek kenara çekilmek, kendi yapmamız gereken şeyleri Allah'tan beklemek doğru bir tevekkül anlayışı değildir.

Doğru tevekkül anlayışına sahip olan birinin aşağıdaki davranışlardan hangisini yapması beklenemez?

- A) Emek harcıyarak kazancını elde etmesi
B) Başaramadığında pes etmemesi
C) Amaca ulaşmak için gerekli tedbirleri alması
D) Çok istediği bir şey olmadığında isyan etmesi

4.

"Çalış!" dedikçe dinimiz, çalışmadın, durdun, Onun hesabına birçok hurafe uydurdun!
Sonunda bir de "tevekkül" sokuşturup araya,
Zavallı dini çevirdin maskaraya! M. Akif Ersoy

Verilen dörtlükte eleştirilen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevekkülün yanlış anlaşılması
B) Olumsuz her durumun kadere yüklenmesi
C) İnsanların çalışmaktan yorulması
D) Rızkın helal yoldan kazanılmaması

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR (Tevekkül)

test 8

5 ve 6. soruyu aşağıdaki bilgilendirici görsel doğrultusunda cevaplayınız.

5. Görselde aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemine vurgu yapılmıştır?

- A) Tedbirli olmak
- B) Çalışkan olmak
- C) Başarılı olmak
- D) Azimli olmak

6. Bilgilendirici görsel doğrultusunda aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çalışma hayatında kurallar olmalıdır.
- B) İnsan çalışmalı emek harcamalıdır.
- C) İnsan önce önlem almalı sonra tevekkül etmelidir.
- D) Çalışmadan rızık beklenmemelidir.

7. Yine olmuyorsa, sen yine üzülme. Tevekkülde tekrür (devam) et...

Altı çizili ifade ile kastedilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsteddiğimiz bir şey olmasa da Allah'tan istemeye devam etmek
- B) Önce elinden geleni yapıp sonra tevekkül etmek
- C) Tevekkül edip Allah'ın yardımına güvenmek
- D) Emek harcamadan tevekkül etmemek

8. Peygamberimizin ziyaretine gelen bir kişi, "Hayvanımı bağlayarak mı yoksa serbest bırakarak mı Allah'a tevekkül edeyim?" diye sormuştu. Peygamberimiz ona: "Bağla ve tevekkül et!" buyurmuştur.

Hz. Peygamber tevekkülle ilgili aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Yardımın yalnızca Allah'tan beklenmesi gerektiğini
- B) Önce tedbir alınması gerektiğini
- C) Hayvanların başı boş bırakılmaması gerektiğini
- D) Emek harcamadan tevekkülün olmayacağını

9. "Bunu şöyle açıklayayım. Hasta olan bir kişi tedavisi için gerekli adımları atarken, şifayı Allah'tan isteyecek ve sonuç ne olursa olsun derin bir teslimiyetle Allah'ın takdirine razı olacaktır."

Ahmet Bey yukarıdaki cevabı aşağıdaki hangi soruya karşılık vermiştir?

- A) Kimler tevekkül etmeye hak kazanabilir?
- B) İnsan niçin tevekkül etmelidir?
- C) Tevekkül ile kader arasında nasıl bir ilişki vardır?
- D) Doğru tevekkül anlayışı nasıl olmalıdır?

10. Çalışma ortamında gerekli iş tedbirlerinin alınmamasından kaynaklanan iş kazalarında kaderin bir sonucu denilerek sorumluluktan kaçmamak gerekir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çalışma ortamlarında gerekli önlem alınmalıdır.
- B) Yaşanan olumsuzluklarda kader suçlanmalıdır.
- C) İnsan yaşadığı her şeyi kaderin bir parçası olarak görmelidir.
- D) İnsan önce tedbir almalı sonra Allah'a sığınmalıdır.

DDY Yayınları

kısa kısa

Hız. Musa,

- İsrailoğullarına gönderilmiştir.
- Peygamberler içinde üstünlükleri olan, kendilerine "ulül'azm" denilen altı peygamberin üçüncüsüdür.
- Hem resul hem de nebidir. Kutsal kitabı **Tevrat'tır.**
- Yakup Peygamber'in soyundandır.
- **Hız. Harun** kardeşidir. Hız. Musa'ya tebliğinde yardımcı olmuştur.

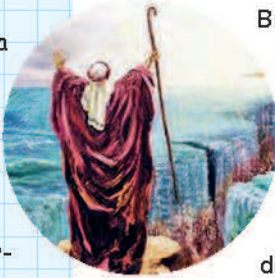
Peygamberliği Mısır'da, Tur dağında verilmiştir.

- Tur dağında Allah ile konuştuğu için, "**Keşimullah**" adıyla anılmıştır.
- Peygamberliği boyunca Firavunla mücadele etmiştir.
- Kızıldeniz'i ikiye ayırarak tüm kavmi ve kendisi denizden karşıya geçerek Firavun'un zulmünden kurtulmuştur.
- Firavun ise inkarda ısrarcı olduğu için helak edilmiştir.

Hız. Musa Mısır'da doğmuştur. Eski Mısır'da krallara Firavun adı verilir. Firavun bir gün gördüğü bir rüyayı kâhinlere yorumlattı. Kâhinler İsrailoğulları içinden dünyaya gelecek bir çocuğun onun krallığının yok olmasına sebep olacağını bildirmişlerdi. Bunun üzerine Firavun doğacak tüm erkek çocuklarının öldürülmesini emretti. Bu dönemde dünyaya gelen Hız. Musa'yı annesi korumak için bir sandığın içine koyup nehre bıraktı. Firavun'un adamları tarafından bulunan sandık saraya getirildi. Firavun onun hemen öldürülmesini emretti ancak kızı çocuğu görünce onu çok sevdi, onlarla kalmasını, bebeğin kendisine bağışlanmasını istedi. Firavun bu teklifi kabul etti ve Hız. Musa onların yanında büyümeye başladı. Hız. Musa'ya sütannesi aramaya başladılar. Bunu duyan annesi saraya başvurdu. Böylece Hız. Musa ve annesi Firavun'un sarayında kaldılar.

Hız. Musa, olgunluk çağına ulaştığında, Allah ona ilim ve hikmet verdi. Hız. Musa bir gün kavga eden iki kişiyi ayırmak isterken birinin ölümüne sebep oldu. Bunun üzerine Mısır'dan ayrılarak Medyen şehrine gitti, burada on yıl çobanlık yaptı ve evlendi. On yılı tamamlayınca Mısır'a geri dönmeye karar verdi. Yolda Allah tarafından O'na peygamberlik görevi verildi ve tebliğ için Firavun'a gitmesi emredildi. Hız. Musa ve Hız. Harun birlikte Firavun'a gittiler. Firavun Hız. Musa'ya inanmamakta ısrarcı oldu. Hız. Musa'ya ve ona inananlara eziyet etmeye başladı.

Bunun üzerine Hız. Musa, Allah'tan aldığı ilahi emre uyarak, bir gece kavmiyle birlikte gizlice Mısır'dan ayrılarak Filistin'e doğru yola çıktı. Firavun bu durumu fark edince ordusuyla beraber Hız. Musa ve ona inananları takip etmeye başladı. O'na inanan İsrailoğulları Firavun ve ordusunu görünce korkmaya başladılar çünkü önlerinde deniz arkalarında ise arkalarında ise Firavun ordusu vardı. Bunun üzerine Musa'ya: "Asân ile denize vur!" diye vahyettik. Deniz derhal yarıldı, her parça koca bir dağ gibi oldu. Ötekilerini de oraya getirdik. Mûsâ'yı ve beraberindekilerin hepsini kurtardık..." (Şuarâ suresi, 62-65. ayetler.) ayetiyle ilahi emir verildi. Hız. Musa asasını kaldırdı ve Kızıldeniz ikiye ayrıldı. O'na inananlarla birlikte denizi geçtiler. Firavun ise ordusuyla birlikte onların peşine düştü ve o anda deniz kapanmaya başladı. Hepsini denizde boğulup helak edildiler.

BİR AYET BİR HADİS

"Musa: Rabbim! Dedi yüreğime genişlik ver. İşimi bana kolaylaştır. Dilimden (şu) bağı çöz ki sözümü anlansınlar. Bana ailemden bir de vezir (yardımcı) ver, kardeşim Harun'u. Onun sayesinde arkamı kuvvetlendir. Ve onu işime ortak kıl. Böylece seni bol bol tesbih edelim. Ve çok çok analım seni. Şüphesiz sen bizi görmekteşin. Allah: Ey Musa! dedi, istediğin sana verildi." (Taha suresi, 25-36. ayetler.)

Hız. Musa'nın dili peltekti. Bu nedenle insanları Allah'a kulluğa çağırarak için kardeşinin kendisine yardımcı olarak verilmesini Allah'tan istemiştir. Allah'ta onun bu dileğini yerine getirmiştir.

Hız. Musa'nın mucizeleri

Kızıldeniz'i ikiye ayırması

Asâsı'nın yılanı dönüştürmesi

Elini koynuna sokup çıkarınca bir nur gibi parlaması

BİR PEYGAMBER TANİYORUM HZ. MUSA

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Hz. Musa, Allah tarafından İsrailoğulları'na gönderilmiş bir peygamberdir.
- 2 Hz. Musa, Firavun'un zulmüne uğramış ve kavmiyle birlikte Kızıldeniz'de boğulmuştur.
- 3 Hz. Musa kendisinden önce gönderilen peygamberler gibi kavmini Allah'a iman etmeye çağırıştır.
- 4 Hz. Musa küçük yaşta annesinden ayrılmış, ondan çok uzak bir şehirde büyümek zorunda kalmıştır.
- 5 Kur'an-ı Kerim'deki ayetlerde bildirildiğine göre Hz. Musa'ya çok sayıda mucize verilmiştir.

Boslukları Dolduralım

1. Mısır'da dünyaya gelen Hz. Musa soyundan gelmektedir.
2. Hz. Musa kendilerine "....." denilen altı peygamberin arasında yer alır.
3. Dört büyük kutsal kitaptan biri olan Hz. Musa'ya verilmiştir.
4. Hz. Musa, Hz. Yakup'un soyundan olup gönderilmiştir.
5. Hz. Musa'nın dünyaya geldiği ski Mısır'da krallara adı verilirdi.

Bul Bakalım!

1 Eski Mısır'da krallara verilen isim

2 Hz. Musa'nın kardeşi

3 Hz. Musa'ya gönderilen kutsal kitap

4 Hz. Musa'nın gönderildiği kavim

SIRA SENDE

Hız. Musa, elindeki asayı yere atınca büyük bir yılan oldu. Firavun'un Hız. Musa ile müca dele etsinler diye getirdiği sihirbazlar bu mucizeyi görünce iman ettiler. Bunun üzerine Firavun onları öldüreceğini söyledi ancak sihirbazlar yine de imanlarından vazgeçmedi. Üstelik Firavunun vermeyi vadettiği büyük mükâfatları da reddetmiş oluyorlardı. Bu örnek bize nasıl bir ders vermektedir?

Yeni Nesil Soru

“(Sihirbazlar), ‘Ey Musa! Ya önce sen at ya da önce atanlar biz olalım.’ dediler. (Musa), ‘Siz atın.’ dedi. Bunun üzerine onlar (ellerindeki) atınca insanların gözlerini büyülediler ve onlara korku saldılar. Büyük bir sihir yaptılar. Biz de Musa’ya ‘Asâni at!’ diye vahyettik. Bir de baktılar ki bu, onların uydurduklarını yakalayıp yutuyor! Böylece gerçek ortaya çıktı ve onların yaptıklarının asılsız olduğu anlaşıldı. İşte Firavun ve kavmi orada yenildiler ve küçük düşüp yarıştan çekildiler. Sihirbazlar derhal secdeye kapandılar. ‘Âlemlerin Rabb’ine, Musa ve Harun’un Rabb’ine iman ettik.’ dediler.” (A’raf suresi, 115-122. ayetler)

Ayetlerde Hz. Musa’nın yaşamıyla ilgili bir bölüm anlatılmıştır.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi bu bölümle ilişkilendirilebilir?

1. Hz. Musa Allah’ın kendisine nazil edeceğini bildirdiği mukaddes Tevrat ayetlerini almak üzere Tur Dağı’na doğru yola çıkmak istediğinde kardeşi Harun ile konuşmuş, kavimleri başında kalıp, onlara gözcülük etmesini istemişti. Hz. Musa’nın kavmine dönüşü biraz gecikince, İsrailoğulları bu günler içinde, altından yaptıkları puta tapınmaya başladılar.

Parça doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hz. Musa’ya gelen kutsal kitap Tevrat’tır.
B) Hz. Musa İsrailoğulların apeygamber olarak gönderilmiştir.
C) Hz. Musa’nın kardeşi onu desteklemiştir.
D) Kavmi ona inanmamakta ısrarcı olmuştur.

2. Doğduğu yıl erkek çocukları öldürüldüğü için anesi tarafından bir sandığa konularak Nil Nehrine bırakılan ve kendisini öldürtmek isteyen zalimin kucağında büyüyen peygamberdir.

Paragrafta anlatılan peygamber aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Harun
B) Hz. Şuayb
C) Hz. Yusuf
D) Hz. Musa

3. Firavun ve kavmi küfürde ve imansızlıkta ısrar edince Allah onlara çeşitli sıkıntılar verdi. Önce şiddetli bir kuraklık oldu ve çetin bir kıtlığa tutuldular. Sonra su baskını, çekirge ve kurbağa istilâsına uğradılar. Başlarına kötülük geldikçe Hz. Musa’ya gidip kötülüğün kaldırılmasını ve iman edeceklerini söylediler. Fakat kötülük kalkınca azgınlıklarına devam ederek iman etmediler. En son imtihanları ise sonları oldu.

Parçada Firavun ve kavmiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnanmamakta ısrarcı oldukları
B) Allah tarafından helak edildikleri
C) Çeşitli şekillerde uyarıldıkları
D) Putperest oldukları

4. Hz. Musa gençlik yıllarında kazaen bir adam öldürme olayına karışmış, Firavun tarafından aranmaya başlayınca Mısırdan kaçmış, Şuayb as’ın hizmetinde yıllarca çalışmış ve onun kızlarından biriyle evlenmişti. Daha sonra Mısır’a ailesiyle birlikte dönerken bir vadide Allah Hz. Musa’ya seslenmiş ve ilk olarak bu vadide kendisine peygamberlik verilmişti.

Paragrafa anlatılan ve Hz. Musa’ya peygamberlik verilen bu vadi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tuva
B) Hira
C) Sevr
D) Cudi

BİR PEYGAMBER TANIYORUM HZ. MUSA

5. Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi öğretmeni Serhat Bey, "Peygamberlerin Hayatı" ile ilgili çeşitli örnekleri derste anlatmıştır. Sonrasında tahtaya peygamberleri çağırıştıran çeşitli kelimeler ve peygamber ismini yazmış, hangi kelimenin o peygamberle ilişkili olmadığını sormuştur. İlk olarak yazdığı kelimeler şunlardır:

Buna göre hangi öğrenci **yanlış** olan kelimeyi bulmuştur?

- A) Ali: Kızıldeniz
B) Salih: Hz. Yakup
C) Kerim: Zebur
D) Kadir: Asa

6.

Hani siz (verilen nimetlere karşılık): Ey Musa! Bir tek yemekle yetinemeyiz; bizim için Rabbiniz dua et de yerin bitirdiği şeylerden; sebzesinden, hıyarından, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından bize çıkarın, dediniz. Musa ise: Daha iyiyi daha kötü ile değiştirmek mi istiyorsunuz? O halde şehre inin. Zira istedikleriniz sizin için orada var, dedi. İşte (bu hadiseden sonra) üzerlerine aşağılık ve yoksulluk damgası vuruldu. (Bakara suresi, 61. ayet)

Ayette İsrailoğullarının hangi özelliğinden bahsedilmektedir?

- A) Yerleşik hayat yaşayan bir toplum oldukları
B) Nimetlere karşı nankör bir toplum oldukları
C) Çalışmadan kazanmayı sevmeyen bir toplum oldukları
D) Peygamberlerinden gelen emirlere uyan bir toplum oldukları

7. Rivayetlere göre Hz. Musa dilindeki tutukluk sebebiyle Allah'tan kendisine bir yardımcı göndermesini veya kardeşinin insanları hak yola davet işinde kendisinin yardımcısı olarak görevlendirilmesini istemişti. Allah da Hz. Musa'ya yardımcı olarak kardeşini görevlendirmişti.

Hz. Musa'ya yardım etmesi için görevlendirilen bu peygamber aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. İsa
B) Hz. Yahya
C) Hz. Harun
D) Hz. Elyesa

8. I. Kızıl denizi asası ile yarması
II. Rüzgarın onun emrine verilmesi
III. Asası ile kayadan pınar fışkırtması
IV. Kayadan deve çıkartması

Numaralandırılmış cümlelerde verilen mucizelerden hangileri Hz. Musa'ya aittir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) II ve III

DDY Yayınları

9. "Firavun'un karısı, 'o, senin ve benim göz aydınlığımız, muradımız olsun! Onu öldürmeyin, belki bize faydası dokunur veya onu evlât ediniriz.' demişti. Onlar işin farkında değillerdi." (Kasas suresi, 9. ayet.)

Ayette Hz. Musa'nın hayatıyla ilgili aşağıdaki hangi bölüme yer verilmiştir?

- A) Bırakıldığı nehirde Firavun'un eşi tarafından bulunması
B) Annesinin ona sütannelik yapması
C) Firavun tarafından büyütülmesi
D) Hz. Musa'nın doğumu

10. Mısır'da dünyaya gelen Hz. Musa İsrailoğulları soyundan gelmektedir. O dönemde köle sınıfında bulunan İsrailoğullarına, Mısır kralı Firavun çokça zulmediyordu. Bir gün Firavun çok etkilendiği bir rüyasının ardından yeni doğan tüm erkek çocuklarının öldürülmesini emretti.

Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı parçada yoktur?

- A) Hz. Musa nerede doğmuştur?
B) Hz. Musa hangi kavme peygamber olarak gönderilmiştir?
C) Mısır'da krala verilen isim nedir?
D) Firavun erkek çocukları neden öldürmek istemiştir?

kısa kısa

Ayet el-Kürsi,

- Bakara suresinin 255. ayetidir.
- Adını, ayetin içinde geçen ve "taht, hükümlerlik, ilim, kudret" gibi manalara gelen kürsi kelimesinden almıştır.
- Bu ayet, İslam'ın özü ve özeti gibidir.
- Ayette, İslam'ın "tevhid ilkesi" yer almaktadır.
- Ayet; bir tek Allah inancını yansıtan, "Allah, O'ndan başka ilâh olmayan..." ifadesi ile başlamaktadır.
- Allah'ın eşsiz sıfatları ve gücü anlatılmaktadır.
- Bu ayet, Allah'ın tek ve ortaklıksız olduğu, sıfatlarının noksanlılığı, kuşatıcılığı ve kudretinin vurgulanması ile ilgili en kapsamlı, en etkileyici Kur'an ayetlerinden biridir.

Kayyum

Yarattıklarına hakim, onları koruyup gözeten

İzzet, şeref ve hükümlerlik bakımından en yüce, aşkın olan

Alıyy

Hayy

Varlığı devamlı olan, hayat sahibi

Gizli açık her şeyi en ince detaylarına kadar çok iyi bilen

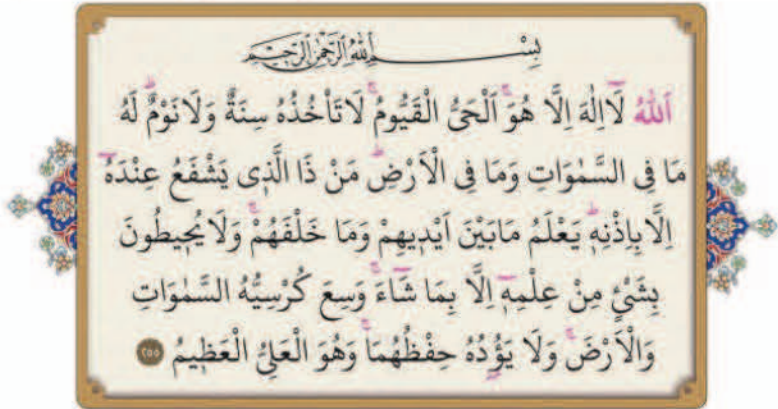
Alim

Azım

Zatının ve sıfatlarının mahiyeti anlaşılamayacak kadar ulu olan

BİR AYET TANIYORUM: AYET EL-KÜRSİ VE ANLAMI

Ayet el-Kürsi Arapça Okunuşu

Ayet el-Kürsi Türkçe Okunuşu

Bismillâhirrahmânirrahîm. Allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyüm, lâ te'hu-zühü sinetün velâ nevm, lehü mâ fis semâvâti ve mâ fil ard, men zellezî yeşfeu indehü illâ bi iznih, ya'lemü mâ beyne eydihim ve mâ halfehüm, ve lâ yühîtüne bi şey'in min ilmihi illâ bimâ şâ', vesia kürsiyyühüs semâvâti vel ard, ve lâ yeüdühü hifzuhümâ, ve hüvel alıyyül azîm.

Ayet el-Kürsi Meali

Allah kendisinden başka hiçbir ilah olmayandır. Diridir, kayyumdur. Onu ne bir uyuklama tutabilir ne de bir uyku. Göklerdeki her şey, yerdeki her şey onundur. İzni olmaksızın onun katında şefaatte bulunacak kimdir? O, kulların önlerindeki ve arkalarındaki (yaptıklarını ve yapacaklarını) bilir. Onlar onun ilminden, kendisinin dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar. Onun kürsüsü bütün gökleri ve yeri kaplayıp kuşatmıştır. (O, göklere, yere, bütün evrene hükmetmektedir.) Gökleri ve yeri koruyup gözetmek ona güç gelmez. O, yücedir, büyüktür.

Ayet el-Kürsi'de;

Allah'ın kudretinin eşsiz olduğu

Allah'ın her şeyi bildiği

Kainatı korumanın ona güç olmadığı

İlminin sınırsız olduğu

O'nun izni olmadan hiçbir şeyin gerçekleşmeyeceği

Bütün varlıkları görüp gözetken ve yöneten olduğu vurgulanmıştır.

BİR AYET BİR HADİS

Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: "Bir farz namazın ardından Ayet el-Kürsi'yi okuyan kimse, sonraki namaza kadar Allah'ın himayesi altındadır."

Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.) tarafından Ayet el-Kürsi'nin sabah akşam dua olarak okunması da tavsiye edilmiştir.

HANGİSİ DOĞRU HANGİSİ YANLIŞ ?

- 1 Peygamberimizin Ayet el-Kürsi'yi övmüş ve Müslümanlar tarafından okunmasını tavsiye etmiştir.
- 2 Ayet el-Kürsi'de Allah, kendisine nasıl ibadet edilmesi gerektiğini vurgulamıştır.
- 3 Allah Ayet el-Kürsi'de İslam inancına ait hususları bizlere özet bir şekilde bildirmiştir.
- 4 Ayet el-Kürsi tek bir ayetten oluştuğu için namazlarda okunamaz, sonrasında okunur.
- 5 Ayet el-Kürsi'de Allah'ın yüce sıfatları, sonsuz ilmi ve eşsiz kudreti anlatılmaktadır.

Boslukları Dolduralım

1. Ayet el-Kürsi, tek ayetten oluşur ve suresinin 255. ayetidir.
2. Ayet el-Kürsi içinde "....." sözcüğü geçtiği için bu isimle anılır.
3. Ayet el-Kürsi'nin konusu Allah'ın eşsiz ve eşsiz gücüdür.
4. Ayet el-Kürsi'de Allah'ın birliği vurgulanarak İslam'ın en temel ilkesi üzerine durulmuştur.
5. Ayet el-Kürsi'de kainattaki bütün olayların iradesi ve kudretiyle gerçekleştiğine değinilmiştir.

Bul Bakalım!

Ayet el-Kürsi'nin yer aldığı sure

1

Ayet el-Kürsi'de geçen Allah'ın isimleri

2

Ayet el-Kürsi'nin yer aldığı ayet numarası

3

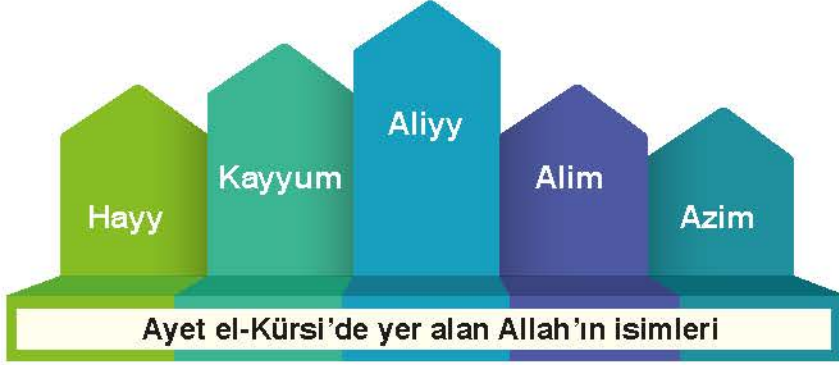
Allah'ın gizli açık her şeyi bilmesi sıfatı

4

SIRA SENDE

Ayet el-Kürsi içinde Allah'ın her şeyi bildiği, hiç bir şeyin O'ndan gizli kalmayacağı ifade edilmektedir. Ayetin bu bölümünün anlamına uygun davranılması insanın davranışlarına nasıl etkide bulunmalıdır?

Yeni Nesil Soru

Ayet el-Kürsi'de yer alan Allah'ın isimleriyle ilgili kavram haritası hazırlayan bir öğrenci haritasına bir de örnek ekleyecektir.

Buna göre, öğrencinin aşağıdaki örneklerden hangisini eklemesi beklenemez?

- A) Allah, kullarına karşı merhameti sonsuz olandır.
- B) Allah, varlığı devamlı olan, hayat sahibidir.
- C) Allah, yarattıklarına hakim, onları koruyup gözetendir.
- D) Allah, gizli açık her şeyi en ince detaylarına kadar çok iyi bilendir.

1. Aşağıdakilerden hangisi Ayet el-Kürsi'de yer alan konulardan biri değildir?

- A) Allah'a karşı görevlerin yerine getirilmesi gerektiği
- B) Allah'tan başka ilah olmadığı
- C) Her şeyi koruyup gözetmenin Allah'a güç gelmediği
- D) Allah'ın sıfatları, sonsuz güç ve kuvveti

2. Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. O daima diridir, bütün varlığın idaresini yürütendir. Onu ne uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur. İzni olmadan huzurunda şefaath edecek olan kimdir? O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. Onun sonsuz kudreti, gökleri ve yeri kaplar. Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez. Gerçekten yüce ve büyük olan yalnızca odur. (Bakara suresi, 255. ayet)

Aşağıdakilerden hangisi "Ayet el-Kürsi" de geçen Allah'ın sıfatlarından biri değildir?

- A) Kayyüm
- B) Rahman ve Rahim
- C) Aliyyül Azim
- D) Hay

3. Ayet el-Kürsi "Allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyüm." cümlesi ile başlamaktadır. Ayet El-Kürsi'de genel olarak Allah'ın özellikleri anlatılmaktadır. Bu özelliklerin başında altı çizili bölümde de dikkat çekildiği gibi Allah'ın gelmektedir.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) her şeyi yaratan olduğu
- B) her şeyi bildiği
- C) insanları hesaba çekeceği
- D) bir olduğu

4. I. Bakara suresinin 255. ayetidir.
II. Allah'ın gücünün ne kadar yüce olduğunu anlatır.
III. Allah'ın bir olduğu ile başlamaktadır.

Verilen bilgiler Kur'an-ı Kerim'in aşağıdaki hangi bölümüne aittir?

- A) Amener Rasûlü
- B) Lev enzelâ
- C) Ayet e'l-Kürsi
- D) Hüvallahüllezî

5. Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. O daima diridir (hayyır), bütün varlığın idaresini yürüten (kayyum) dir. Onu ne uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur. İzni olmadan huzurunda şefaata edecek olan kimdir? O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. Onun sonsuz kudreti, gökleri ve yeri kaplar. Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez. Gerçekten yüce ve büyük olan yalnızca odur. (Bakara suresi, 255. ayet)

Bu ayetten aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Allah'ın insanlar gibi ölümlü olmadığı
B) Allah'ın sonradan yaratılmışlara benzemediği
C) Allah'ın sonsuz rahmet sahibi olduğu
D) Allah'ın izni olmadan şefaata yetkisinin kullanılmayacağı

6. Ayet el-Kürsi, Bakara suresinin 255. ayetidir. Adını, ayetin içinde geçen ve "taht, hükümlük, ilim, kudret" gibi manalara gelen kürsi kelimesinden almıştır. Bu ayet, İslam'ın özü ve özeti gibidir.

Bu ayetin İslam'ın özü sayılma nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bakara suresinin içinde yer aldığı için
B) İslam'ın tevhit ilkesi detaylı yer aldığı için
C) Tek bir ayette birçok konuya değinildiği için
D) Allah'ın tüm sıfatlarını barındırdığı için

7. "...O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. Kullar O'nun diledikleri dışında O'nun ilminden hiçbir şeyi kavrayamazlar. Kürsüsü gökleri ve yeri kaplamıştır. Onları korumak O'na zor gelmez. O yücedir, büyüktür." (Bakara suresi, 255. ayet)

Ayetin verilen bölümünde;

- I. Allah'ın sonsuz ilim sahibi olduğu,
II. Allah'ın eşsiz güce sahip olduğu,
III. Allah'tan başka ilah olmadığı

hangileri ile ilgili bilgilere değinilmiştir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) I ve II. D) I, II ve III.

8. Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. O daima diridir (hayyır), bütün varlığın idaresini yürüten (kayyum) dir. Onu ne uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur. İzni olmadan huzurunda şefaata edecek olan kimdir? O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. Onun sonsuz kudreti, gökleri ve yeri kaplar. Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez. Gerçekten yüce ve büyük olan yalnızca odur. (Bakara suresi, 255. ayet)

Ayetten çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin doğruluğunu araştırmak için Allah'a danışmak gerekir.
B) Her şeyin sahibi olan Allah tek ve en yücedir.
C) Allah tarafından insanlara akıl verilmiştir.
D) Allah'tan başkası kıyametin zamanını bilemez.

9. "O (Allah) kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. Onun bildirdikleri dışında hiç kimse O'nun ilminden zorla bir şey öğrenemez."

Ayet e'l-Kürsi'nin bu bölümünde Allah ile ilgili aşağıdakilerden hangisine dikkat çekilmiştir?

- A) Yaratma sıfatının yalnızca onda olduğu
B) İradesiyle dilediği her şeyi yapabileceği
C) Yaratıklarına benzemediği
D) Bilgisinin sonsuz ve sınırsız olduğu

- 10.

Tablodaki boşluklara sırasıyla aşağıdaki ifadelerden hangileri yazılmalıdır?

- A) kudrete – ilah – gördüğü
B) ilme – varlık – işittiği
C) merhamete – ilah – gördüğü
D) bilgiye – varlık – işittiği

1. Merve, evrensel yasalar ile ilgili tekrara yapmaktadır. Defterine not alırken bazı görselleri eşleştirmiş ve altlarında hangi yasayla ilişkili olduklarını yazmıştır.

Buna göre seçeneklerdeki eşleştirmelerden hangisinde yanlışlık yapmıştır?

A) Fiziksel Yasa	B) Biyolojik Yasa
C) Toplumsal Yasa	D) Fiziksel Yasa

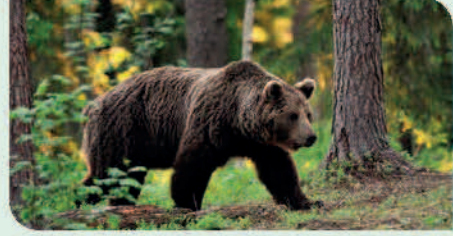
İnsanların birbirlerinin hak ve hukuklarına özen göstermelerini ve zarar verici davranışlardan kaçınmalarını gerektirir. Toplumsal hayatta yapılan bir haksızlık karşılıksız kalmaz ve yapılan haksızlık sadece haksızlık yapanı değil, bütün toplumu etkiler.

Buna göre aşağıdaki örneklerden hangisi toplumsal yasalar kapsamında değerlendirilebilir?

- A) Dünyayı saran virüs nedeniyle insanların yaşam mücadelesi vermesi
B) Dünya genelinde ülkesini terk etmek zorunda kalan mülteci sorununun olması
C) Küresel ısınma nedeniyle Dünya genelinde kuraklık yaşanması
D) Bazı hayvan nesillerinin yıllar içinde yok olması

3.

MEVSİMLERİN DEĞİŞMESİ BOZ AYILARIN UYKUSUNU KAÇIRDI!

Bursa Hayvanat Bahçesinde bulunan boz ayılar, havaların mevsim normallerinin üzerinde seyretmesi ve kar yağışının gecikmesi sebebiyle kış uykusuna yatmadı. Ayıların yere gömülen balıkları elleriyle koymuş gibi bulmaları herkesi şaşırttı.

Parçayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Dünyadaki sıcaklık artışı, mevsimsel değişliğe yol açmaktadır.
B) Mevsimlerin oluşması evrende var olan fiziksel yasalarla ilişkilidir.
C) Evrendeki denge bozulduğunda, bundan yalnızca insanlar olumsuz etkilenmektedir.
D) Ayıların kış uykusuna yatması Allah'ın evrene koyduğu biyolojik yasalarla ilişkilidir.

4.

- I. "Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır.." (Bakara suresi, 256. ayet)
II. "Güneş de yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, üstün ve bilen Allah'ın kanunudur." (Yasin suresi, 38. ayet)
III. "Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör." (İnsan suresi, 3. ayet)
IV. "Allah'ın sana verdiğinden (onun yolunda harçayarak) ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın sana iyilik yaptığı gibi sen de (insanlara) iyilik et..." (Kasas suresi, 77. ayet)

Verilen ayetlerden hangisinde insanın istediği inancı seçebileceğine işaret edilmektedir?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve IV. D) III ve IV.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME

genel tekrar testi

5. "(Ey insanlar!) Biz sizi basit bir sudan yaratmadık mı? İşte o suyu, belli bir süreye kadar sağlam bir yere yerleştirdik, sonra da ona ölçülü bir biçim verdik..." (Mürselat suresi, 20-23 ayet)

İnsanın dünyaya gelişi ile ilgili bu ayeti okuyan bir kimsenin aklına aşağıda verilen yasalardan hangisinin gelmesi beklenir?

- A) Biyolojik yasalar
B) Fiziksel yasalar
C) Toplumsal yasalar
D) Normatif yasalar

6. Hz. Musa'nın hayatı Kur'an'da en fazla anlatılan peygamber kıssasıdır. İsrailoğulları'nın peygamberleri ile mücadeleleri, imanları, onlara verilen nimetler, toplumsal bozulmaları gibi birçok olay anlatılmaktadır.

Paragrafta verilen bilgilere dayanarak aşağıdaki cümlelerin hangisi en doğrudur?

- A) Hz. Musa dönemi dünyanın en karanlık dönemidir.
B) Hz. Musa en uzun yaşayan peygamberdir.
C) İsrailoğulları anlatılarak aynı yanlışlara düşülmemesi istenmiştir.
D) İnsanlık tarihinin en çok zulüm gören toplumu İsrailoğullarıdır.

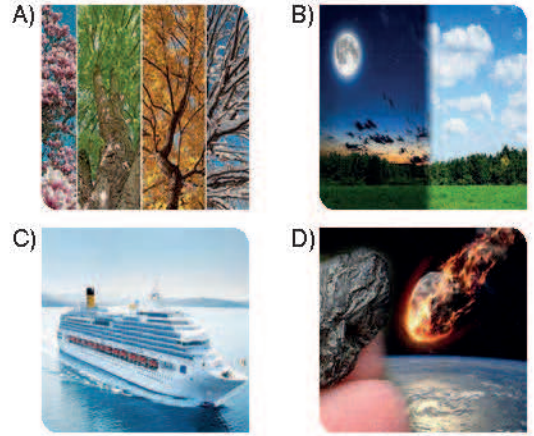
7. Mehmet Bey eski dostu Osman Bey'in dükkanına gitti. Dükkanın kapısı açıktı fakat Osman Bey ortalarda görünmüyordu. Mehmet amcanın dükkanı sahipsiz bırakıp gitmeye içi pek elvermedi ve beklemeye başladı. Aradan biraz zaman geçtikten sonra Osman Bey geldi dükkana. Mehmet Bey Osman Bey'e "Geldiğimde dükkan açıktı kapıyı kilitlemeyi unuttun herhalde" deyince Osman Bey "Hayır Allah'a güvenip dayandım" diye cevap verdi.

Osman Bey için aşağıdakilerden hangisi söylenir?

- A) Tevekkül konusunu yanlış anlamıştır.
B) Tedbir almanın gerekli olduğunu düşünmektedir.
C) Çalışmanın önemli olduğuna inanmaktadır.
D) Rızkın Allah tarafından verildiğini bilmektedir.

8. Dünya, kutuplardan hafifçe basık, Ekvator'dan şişkin kendine has bir şekle sahiptir. Bu nedenle Güneş ışınları yeryüzüne farklı açılarla düşmektedir. Dünya'nın kendi eksenini etrafında belirli bir hızla dönmesi sonucu gece ile gündüz oluşur. Dünya'nın Güneş etrafında dönmesiyle de mevsimler meydana gelir. Ayrıca Dünya'nın etrafındaki atmosfer tabakası ise sayısız gök taşına karşı tam bir kalkan görevi üstlenmektedir.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi parçayla ilişkilendirilemez?

9. "(Güneş ve Ay'dan) her biri, belirlenmiş bir süreye kadar hareketlerini sürdürürler." (Fatır suresi, 13. ayet)

Ayette altı çizili bölüme göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Allah'ın yarattığı bütün varlıklar sonludur.
B) Evrenin de bir ömrü vardır.
C) Kendisi için belirlenmiş süre dolunca evren yok olacaktır.
D) Evrende, güneş ve ay dışında her şey yok olacaktır.

10. I. "...Hiçbir kimse başkasının günahını yüklenmez..." (Zümer suresi 7. ayet)
 II. "Her can, ölümü tadacaktır. Sonunda bize döndürüleceksiniz." (Ankebut suresi, 57. ayet)
 III. "Allah, hiç kimseye gücünün üstünde bir şey yüklemes. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararına dir..." (Bakara suresi, 286. ayet)

Verilen ayetlerden hangisinde irade-sorumluluk ilişkisine değinilmiştir?

- A) I ve II. B) II ve III.
 C) I ve III. D) I, II ve III.

11. I. "Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden öncükilerin sonunun nasıl olduğuna bakmazlar mı?" (Fatır suresi, 44. ayet)
 II. "(Öyle) Bir fitneden sakının ki aranızdan yalnız haksızlık edenlere erişmekle kalmaz. (hepinize erişir.)" (Ental suresi, 25. ayet)
 III. "Yeri döşeyen, onda oturaklı dağlar ve ırmaklar yaratan ve orada bütün meyvelerden çift çift yaratan odur. Geceyi de gündüzün üzerine o örtüyor." (Rad suresi, 3. ayet)

Verilen ayetlerden hangisinde toplumsal yasalara değinilmiştir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
 C) I ve III. D) II ve III.

12.

“ Hayat bir nefestir, aldığın kadar.
 Hayat bir kafestir, kaldığın kadar.
 Hayat bir hevestir, daldığın kadar.

Mevlana

Bu görselde aşağıdaki kavramlardan hangisine değinilmiştir?

- A) Emek B) Rızık
 C) Tevekkül D) Ömür

13. – Dünya, kendi eksenini etrafında belirli bir hızla dönmekte, gece ve gündüz oluşmaktadır.
 – Allah bütün canlıları çift olarak yaratmıştır.
 – Tarımsal üretimin azalması sanayileşmenin artmasıyla köyden kente göç hızlanır.

Verilen yargılarda sırasıyla evrensel yasalardan hangisine değinilmiştir?

- A) Biyolojik – Toplumsal – Fiziksel
 B) Toplumsal – Biyolojik – Fiziksel
 C) Fiziksel – Biyolojik – Toplumsal
 D) Toplumsal – Fiziksel – Biyolojik

14.

- I Kendim ettim kendim buldum II Tedbir kuldan takdir Allah'tandır
 III Kaderimse çekerim IV Kader utansın
 V Kaderde bu varsa elden ne gelir.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlış kader inancına örnektir?

- A) I ve III. B) II ve IV.
 C) III, IV ve V. D) I, IV ve V.

15.

Hasta olan bir kişi tedavisi için gerekli adımları atarken, şifayı Allah'tan isteyecek ve sonuç ne olursa olsun derin bir teslimiyetle Allah'ın takdirine razı olacaktır.

Parçada aşağıdaki hangi kavramın doğru anlaşılmasına dikkat çekilmiştir?

- A) Tevekkül B) Ecel
 C) İrade D) Ömür

ÜNİTE DEĞERLENDİRME

genel tekrar testi

16. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde öğretmen, öğrencilere bir önceki derste işledikleri "Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Musa" kazanımıyla ilgili akıllarına gelen ilk dört kelimeyi defterlerine yazmalarını istemiştir.

Buna göre hangi öğrencinin yazdığı kelimele doğrudur?

- A) **ASAF**
Ölçü
Mısır
Firavun
Hile
- B) **ALİ**
Firavun
Kızıldeniz
Asa
Mısır
- C) **ELİF**
Gemi
Kızıldeniz
Tufan
Hz. Harun
- D) **METE**
Mısır
Sihirbaz
Firavun
Kuyu

17. "Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur." (Necm sursi, 39.ayet)

Bu ayette aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) İrade – rızık ilişkisi B) Akıl – kazanç ilişkisi
C) Akıl – irade ilişkisi D) Emek – rızık ilişkisi

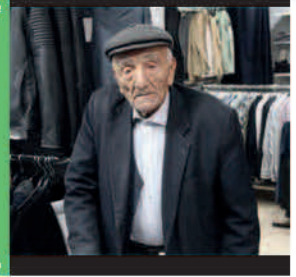
18. Ayet el-Kürsi Allah'ın öz ismi ile başlar. O'nun vahdâniyeti (birliği, teklifi) hem de İslâm'ın getirdiği imanın Allah'ı birleme, bir bilme özelliği açıklanmak üzere "O'ndan başka tanrı yoktur" buyrulur.

Yukarıda Ayet el-Kürsi'de verilen mesajlarda hangisine değinilmiştir?

- A) Tevhit inancı
B) Allah'ın sonsuz gücü
C) Allah'ın ilmi
D) Allah'ın diri olması

19.

105 yaşında!
Önce kanseri,
sonra
koronavirüsü
yendi!

Kütahya'da yaşayan 105 yaşındaki Nuri Uysal, 10 günde koronavirüsü atlatarak sağlığına kavuştu. Torunu dedesinin kısa bir süre önce kolon kanseri atlattığını belirterek dedesinin sağlık formülünü şu şekilde açıkladı, "Dedemin hiç canı sıkılmaz. Çalışmayı sever. Bol bol yürür, günde 2 öğün yemek yer. Akşam saat 18.00'den sonra yeme içmeyi keser. Yoğurt, ceviz, hakiki zeytinyağını eklemeyi sever. Çocukluğundan beri esnaf. Hani derler ya 'çalışan demir pas tutmaz', en bariz örneği dedemdir." diye konuştu.

Parçada kaderle ilişkili kavramlardan hangilerine yer verilmemiştir?

- A) Sağlık B) İrade
B) Emek D) Tevekkül

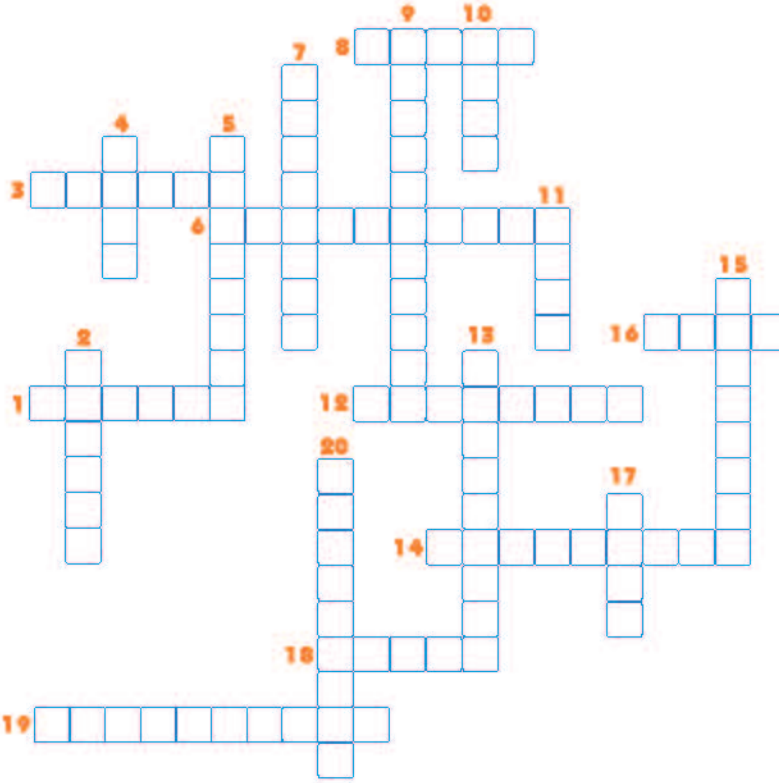
20. "Kim hidayet yolunu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur; kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü üstlenmez. Biz, bir peygamber göndermedikçe (kimseye) azap edecek değiliz." (İsra suresi, 15. ayet.)

Verilen ayette aşağıdaki kavramlardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Cüz-i irade B) Özgürlük
B) Emek D) Sorumluluk

DDY Yayınları

B U L M A C A

Aşağıdaki soruları cevaplayarak bulmacayı tamamlayınız.

1. İnsanların değerini kaybettiklerinde anladığı nimetlerden başında gelir.
2. İnsanın istediği ve bunun için çaba gösterdiği bir işin üstesinden gelerek güzel sonuçlar elde etmesi.
3. Firavun'la mücadele eden peygamber.
4. Bir iş için harcanan çaba.
5. Kişinin biyolojik, psikolojik ve sosyal yönlerden normal işleyişini değiştiren rahatsızlıklarını ifade eden her türlü durum.
6. İnsanın seçimleri neticesinde yaptığı eylemlerinin sonuçlarını kabul etmesi.
7. Kişinin baskı ve zorlama olmadan, kendi isteği ve düşüncesiyle karar verebilmesi.
8. Allah'ın kainattaki her şeyi belli bir düzen, uyum ve ölçü içerisinde yaratması, programlaması.
9. Allah'ın eşsiz sıfatlarının anlatıldığı ayet.
10. Ömür sona ermesi, yaşamın son bulması.
11. Allah'ın kaderde planladığı ve programladığı olayların yeri ve zamanı geldiğinde gerçekleşmesi.
12. Maddenin yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalar.
13. Canlıların yapısı, gelişimi, oluşumu ve canlılar arasında gerçekleşen olaylarla ilgili yasalar.
14. Toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için uyması gereken yasalar.
15. Bir amaca ulaşmak için elden gelen tüm gayreti gösterip her türlü tedbiri aldıktan sonra, o işin sonucunun Allah'a bırakılması.
16. Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü.
17. Canlıların doğumundan ölümüne kadar geçen zaman dilimi.
18. Allah'ın canlıların varlıklarını devam ettirebilmeleri için onlara verdiği bütün nimetler.
19. Allah'a ait, sonsuz ve sınırsız irade.
20. İnsana ait olan sınırlı irade.